

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Rugpjūčio 6-tą Marianapolio kolegijoje, Thompson, Conn., įvyko gausus metinis Kunigų Vienybės seimas. Dalyvavo virš 40 kunigų atstovaujančių artimas ir tolimes provincijas. Seimas išsklausė centro valdybos raportą ir pasidžiaugęs nuveiktais darbais naujon valdybon vėl išrinko tuos pačius kunigus, būtent, kun. Pr. M. Jūrą, kun. J. Balkūną ir kun. J. Karalių. Ir sekančiais metais Kunigų Vienybės vadovybė rūpinis sukelti kaip galint didesnę pagalbą raudonųjų teroro ir karo nusiaubtai Lietuvai, taip pat nuo didžiausią dėmesį kreips į Amerikos lietuvių jaunimo organizavimą.

Rugpjūčio 7-tą Marianapolio Kolegijoje, Thompson, Conn., įvyko Katalikų Federacijos kongresas. Dalyvavo visų centrinių organizacijų, laikraščių, Federacijos skyrių ir draugijų atstovai. Būta gausiai svečių. Kongresas išsklausė centro valdybos raportą, pranešimų, trijų turiningų referatų liečiančių aktualiausių Amerikos lietuvių katalikų visuomenės ir Lietuvos reikalus ir priėmė nutarimus bei rezoliucijas nutatant ateities veikimui gaires. Kongresas vienbalsiai užgynė Informacijos Biuro įsteigimą, kurio uždavinį bus vesti propagandą Lietuvos naudai ir vadovauti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo akcijai. To biuro vedėju pakviestas žinomas mokslininkas veikejas prof. Kayzs Pakštas.

I naują K. Federacijos centro valdybą išrinkti šie asmenys: kun. J. Švagzdys, J. B. Laučka, L. Šimutis, kun. J. Balkūnas, K. Vilniškis, A. Aleksis, kun. P. M. Juras, kun. dr. J. Navickas ir A. Kneizys.

Vokiečiai Lietuvoje jaučiasi, kaip tikri šeimininkai. Jie paskelbė civilinį režimą, paskyrė komisarius. Vokiečiai sakosi globosiu lietuvių ir įspėja, kad jų gerovė risis su ištikimybę ir paklūsumu naujam režimui. Iš viso ko išrodo, kad vokiečiai visai nemano suteikt Lietuvai pilną laisvę ir nepriklausomybę, nors lietuvių tauta pilnai įrodė, kad ji gali pati save valdyti ir progresuoti. Taigi tautos kovų kelias toli gražu dar neiseitas. Vienok nežiūrint visų kliūčių ir sunkenybių tauta nenurims iki ji neatsieks pilnos laisvės ir nepriklausomybės.

Sekandito "Garso" numeriuose paduosime žinių iš įvairių Lietuvos miestų ir miestelių nukenėjusių dėl raudonųjų teroro. Tos žinios taip pat pavaizduos, kaip Lietuvos gyventojai kovojo su raudonais okupantais, ypatingai raudonėmis jų dūkimo dienomis.

Gaunama žinių, kad Vilniaus sukilėlių komitetui vadovavo St. Zakevičius.

A. L. R. KATALIKŲ FEDERACIJOS KONGRESO REZOLIUCIJOS

Katalikų Federacijos Kongresas, įvykęs rugpjūčio 7, 1941, Marianapolio Kolegijoje, Thompson, Conn., priėmė rezoliucijas aktualiais mūsų tautos ir Amerikos lietuvių katalikų visuomenės reikalais. Čia tas rezoliucijas pateikiame.

I. LIETUVOS VADAVIMO UŽDAVINIAI

Išsklausęs prof. M. Pakšto referatą apie Lietuvos vadavimo uždavinius ir pritaręs jame iškeltiems pasiūlymams, kongresas paveda Federacijos Centro Valdybai, kiek sąlygos leis, vykdyti juos gyvenimui, kviečiant ir talką ne tik Amerikos lietuvių visuomenę, bet visus pasaulio lietuvius, su kuriais šiais laikais dar galima susisiekti. Kongresas kviečia valdybą kreipti ypatingo dėmesio į siūlymą sušaukti antrąjį Pasaulio Lietuvių Kongresą ir sudaryti Vyriausiąją Lietuvių Tarybą ar Komitetą, kuris viso pasaulio lietuvių vardu vestų akciją laisvai ir nepriklausomai Lietuvos valstybei atstatyti.

II. LIETUVOS SELPIMAS

Žiauriu vienu metų Sovietų Rusijos okupacija padarė Lietuvai daug moralinių ir materialinių skriaudų. Išbėgdami okupantai išdeginio daug miestų, kaimų ir sodybų, palikdami dešimtimis tūkstančių žmonių be pastogės ir duonos. Lietuvus žemėje susirėmusios milžiniškos Sovietų Rusijos ir Vokietijos armijos paliko negreit atstatomų griuvėsių. Dešimtys tūkstančių bolševikų ištremtų Rusijos lietuvių šeimų, kenčia persekiojimą, skurdą ir badą. Karo zonoj tebėsanti Lietuva pati neturės galimybės atsistatyti ir aprūpinti savo žmonių būtiniausiais gyvenimo reikmenimis, todėl:

A. L. R. K. Federacijos XXVIII-tas Kongresas, atsižvelgdamas į susidariusią milžiniško didumo Lietuvos, jos tremtinių ir pabėgėlių sėlpmo reikalą nutaria kvieisti visą Amerikos lietuvių visuomenę šiuo kritišku Lietuvos gyvenimo momentu stoti jai į pagalbą, teikti gausias aukas vienu ar kitu būdu karo viesulo paliestiems tautiečiams šelpiti, ir kad tasai sėlpmo darbas būtų sėkmingesnis ir kad jį įsitrauktų daugiau veikėjų, nutarta:

1. Lietuvai Gelbėti Fondui tvarkyti ir vajui vesti sudaryti prie A. L. R. K. Federacijos specialę penkių asmenų komisiją, kuri veiktu artimame kontakte su Federacijos valdyba.
2. Lietuvai Gelbėti Fondą inkorporuoti atskirai ir jį įregistruoti Valstybės Departamente.
3. Jei būtų reikalingas Lietuvai Gelbėti Fondo statutą pataisyti prisitaikant prie Lietuvos sėlpmo ir valstybės reikalavimų.
4. Skelbti Lietuvai Gelbėti Fondo vajų, siekiant prirašyti bent 10,000 narių, kurie sumokėtų bent po vieną dolerį metams.
5. Lietuvai Gelbėti Fondo komisija stengiasi įtraukti į Lietuvos sėlpmo darbą kiek galima daugiau kitataučių, iš kurių rūpinasi sudaryti Lietuvos Draugų Sąjungą.

III. NUSISTATYMAS LIETUVOS ATŽVILGIU

A. L. R. K. Federacijos 28-tasis kongresas, užgynęs Centro Valdybos padarytus pareiškimus dėl didžiųjų lietuvių tautos sukrėtimų per praėjusius dvejis metus, pakartoja nepakeičiamą organizuotosios Amerikos lietuvių katalikų visuomenės nusistatymą:

Padėti Lietuvai atsistatyti laisva ir nepriklausoma valstybe tokiais pagrindais, kokie buvo pabrėžti Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo Akte 1918 m. Vasario 16 d. ir inkorporuoti Steigiamojo Seimo priimtoji Valstybės Konstitucijoje.

Atsižvelgdamas į dabartinę Lietuvos padėtį, kongresas mato būtinio reikalo pabrėžti savo giliausią įsitikinimą, kad 1941 metų birželio 22-24 dienomis įvykęs didysis Lietuvos žmonių sukilimas neturėjo sąryšio su bet kokia svetima įtaka, bet buvo uždegtas okupantų bolševikų kraštui ir jo žmonėms daromomis skriaudomis, persekiojimais ir žudymais ir dideliu laisvės ir nepriklausomybės troškimu. Per 125,000 sukilėlių-partizanų, dalyvavusių kovose su raudonarmiečiais, keli tūkstančiai savo galvas paguldžiusių ir daug tūkstančių savo kraują praliejusių, yra geriausios lietuvių tautos laisvės ir nepriklausomybės siekimo liudymas. Tą faktą mes giliai vertiname ir branginame. Jis dar labiau stiprina mūsų nusistatymą ir nepalaužiamą ryžtingumą padėti Lietuvai išeiti į laisvę ir nepriklausomą gyvenimą, kad Lietuvos žmonės ir vėl būtų pilnai savo prakaitu ir krauju aplaistytos žemės šeimininkais.

IV. LIETUVOS DIDVYRIAMS

Amerikos Lietuvių R. Katalikų Federacijos 28-sis kongresas, įvykęs 1941 m. rugpjūčio 7 d. Marianapolio Kolegijoje, Thompson, Conn., su pagarba lenkia galvas žuvusiems už Tėvų Žemės laisvę broliams, karštai prašydami Viešpaties Dievo priimti jų gyvybės auką už savo šalį, kaip at-

NAZIŲ PASISEKIMAI UKRAINOJE

BOLŠEVIKŲ LĖKTUVAI BOMBORDAVO BERLINĄ, O NAZIŲ--KREMLĮ

Rugpjūčio 8-tą Berlinas paskelbė, kad Ukrainos fronte raudonieji praradė virš 20,000 kareivių. Vien tik nelaisvėn pateko 103,000 kareivių. Naziai žymiai pasilinko link Kievo ir Odesos.

Rugpjūčio 7 ir 8 raudonųjų lėktuvai bombordavo Vokietijos sostinę Berliną. Tai pirmieji raudonųjų žygiai prieš Berliną.

Rugpjūčio 9-tą New Yorke nugirstas Berlino radio pranešimas, kad didieji vokiečių lėktuvai iš Rusijos fronto pargabėję 280,000 sužeistų vokiečių. Lėktuvai vykdami į frontą gabena karo reikmenis, o vykdamai iš fronto parveža sužeistuosius. Patys vokiečiai pripažįsta, kad nei viename fronte jie neturėję tiek užmuštų ir sužeistų, kaip Rusijoje. Ta proga tenka pažymėti, kad šis frontas tęsiasi per 2000 mylių ir kad Sovietai jame turi kelis milijonus kareivių. Į išlikvi-

duotų vietas Sovietai mobilizuoja naujus milijonus karių.

Prancūzų žiniomis, rytiniame fronte vokiečiai praradė 1,500,000 kareivių, o raudonieji — 2,000,000 kareivių. Tuo tarpu Berlinas skelbia, kad raudonieji praradė 4 milijonus kareivių (užmuštais, sužeistais ir nelaisvėn paimtais), o Maskva sako naziai praradę pusantro karto daugiau kareivių, kaip raudonieji. Žodžiu, abi pusės priešio nuostolius labai didina, o savo mažina.

Rugpjūčio 10-tą apie 100 vokiečių lėktuvų bombordavo Maskvą. Ši karta vokiečiai sako pataikę į Kremlį, kur randasi Stalinas ir jo štabas.

Paskiausiomis žiniomis, naziai Ukrainoje turi didelių pasisekimų ir netrukus tikisi užimti garsų Juodosios jūros uostą Odesą ir kitus centrus.

KRAZIUS BOLŠEVIKAI IŠDEGINO

Iš privatinų šaltinių patirta, kad Kraziuose sudegusios abidvi bažnyčios. Taip pat sudegęs ir pats Kražių miestelis. Minėtą padėgimą atliko bolševikai, traukdami iš tos vietos. Radviliškio stotyje riegso nepaprastai didelis kiekis sudegusio lauko. Tai daugiausia likučiai subombarduotų prekių traukinių.

SENATAS UŽ KARO TARNYSTĖS PRA- TĖSIMĄ

Washington. — Rugpjūčio 7-tą U. S. senatas 45 balsais prieš 30 balsų užgynė bilij prailginantį karo tarnystę iki 18 mėnesių. Bilijus taip pat pakelia algą 10 dolerių į mėnesį visiems tiems, kurie istarnavę vieną metų kariuomenėje.

Iš privatinų šaltinių gautos dar negalutinai patikrintos žinios, kad bebėgdami iš Lietuvos yra žuvę bolševikinės komisarių tarybos pirmininkas M. Gedvila ir okupantams pasikinkęs rašytojas P. Cvirka.

silyginimą už visos Lietuvių Tautos kaltes, kaip kankinių karžygiškosios meilės Dievui ir Tėvynei įrodymą, per mirtį įėjusių į Tautos ir Dievo garbę;

su pasitenkinimu ir pritarimu sveikina gyvuosius Tėvų Salies Didvyrius, žaizdomis ir skausmu sutraukusius žiauriausios rusų komunistų Tėvynei uždėtus vergijos pančius;

su karšta meile ir skaidria viltimi sveikina Tėvų Šalyje išlikusius gyvus Sesutes ir Brolius, ir visus, kurie Sibiro tundrose, Kirgizų stepėse, Astrahanio tyruose ir kitur pergynė baisias kančias;

ir šis Federacijos Kongresas pareiškia: Amerikos organizuoti lietuvių katalikai, atskiros lietuvių šeimos ir pavieniai žmonės nuoširdžiai padėsime atkurti sunaikintą dvasinę, mokslinę, kultūrinę bei medžiaginę Lietuvos gerovę, kongresas užtat visus lietuvius kviečia—

ryžtingu darbu ir gausia auka
padėti Lietuvai nugalėti vargus!
(Bus daugiau)

KUNIGŲ VIENYBĖ STOVI UŽ LRKSA IŠUGDYMĄ

Kunigų Vienybės Seimas, kuris įvyko rugpjūčio mėn. 6 d. Marianapolio Kolegijos patalpose, Thompson, Conn., speciale rezoliucija užakcentavo troškimą išugdyti LRKSA į galingiausią tvirtovę. Kreipėsi į Dvasiškį, kad šioji ir toliau teiktų ypatingą pagalbą vajuas metu prirašinėjant naujus narius.

Ištas rezoliuciją patieksime sekančiame numeryje.

PUSMETINIS LRKSA PILDOMOJO KOMITETO SUSIRINKIMAS

Antradienį, rugpjūčio 12-tą, 10 ryte, Susivienymo centre, Wilkes-Barre, prasidėjo pusmetinis L. R. K. S. A. Pildomojo Komiteto susirinkimas.

Dalyvauja visi Pild. K-to nariai: Dvasios Vadas kun. Pr. M. Juras, Prezidentas L. Šimutis, Vice Prezidentas P. Karašauskas, Sekretorius V. T. Kvetkas, Iždininkas J. Joneika, Iždo Globėjai K. Vilniškis ir K. A. Venčius, Daktaras Kvotėjas dr. Ant. Rakauskas ir Redaktorius M. Zujus.

Iš patiektų ir peržiūrėtų raportų pasirodė, kad Susivienymas auga, tvirtėja visais žvilgsniais—finansais ir nariais.

Šis Pild. K-to susirinkimas ypatingą dėmesį kreipia į tolimesnę aukšnio aruodo vajaus eigą, kad jo akciją žymiai pagyventi ir įjudinti visas apskritis ir kuopas.

NUTARIMAS JAUNAMEČIŲ KLASĖS A NARIŲ KREDITO REIKALU

Pildomasis Komitetas, plačiai apsvaustęs pereinoto Seimo pageidavimą, nutarė duoti antrą 25 procentą kredito jaunamečių klasei A nariams 1940 metais persikėlusius į pilnamečių klases. 25 procentų kreditas duodamas nuo pinigų sumokėtų apdraudos fondu.

ŠIEK TIEK ŽINIŲ IŠ VILNIAUS

"Ukininko Patarėjas" de-
da aprašymą apie gyvenimą
sostinėje Vilniuje:

"Raudonųjų likučiai iš
Vilniaus dar birželio 23 d.
palaidai išbėgo. Dalis jų
skubėdami mėtė ginklus į
Nerį, kalnus, daržus ir so-
dus. Su bėgančiais raudon-
naisiais išbėgo ir vietos bol-
ševikiniai vadai.

Birželio 24 d. Vilniaus
gyventojai ramūs ir šventadieniškai nusiteikę išėjo į
gatves. Iš ankstyvo ryto Ge-
dimino ir Vilniaus gatvių
kampe pradėjo rinktis su
gėlėmis, tautiškais drabu-
žiais pasipuošusios moterys,
su jomis vyrai, senukai ir
vaikai. Po kiek laiko lau-
kiančiųjų miniomis užtvino
visos svarbiausios Vilniaus
gatvės. Susirinkusių pasi-
tikti išvaduotojus—vokiečių
armijos karius—minių nuo-
taika buvo nepaprastai pa-
kilusi.

Vos pasirodžius pirmie-
siems vokiečių kariams,
žmonių minia sujudėjo il-
ga ovacijų ir valiavimo
banga. Ištas dieną miest-
to gatvėmis judėjo gėlėmis
išpuošti kariuomenės dail-
niai.

Nuo birželio 24 d. Vil-
niaus gyventojai pradėjo
naują gyvenimą.

Pats miestas nuo karo
veiksmy mažai tenkentėjo.
Dar besitraukiant raudon-
nų armijai, Vilniuje lai-
kinai buvo sudarytos akty-
vistių-partizanų iniciatyva
Vilniaus Miesto Komitetas
visiems civilinių gyventojų
reikalams tvarkyti ir santy-
kiams su vokiečių kariuo-

menės vado įstaiga užmegs-
ti.

Komitetas pirmą savo gy-
vavimo dieną paskyrė įvai-
rioms gyvenimo sritims
tvarkyti, centrinėms įstai-
goms perimti ir perorganizuoti
laikinus reikalų valdytojus.

Teisingesniai ir tvarkin-
gesniai maisto produktų
paskirstymui nuo 1941 m.
liepos 1 d. Vilniaus mieste
įvestas duonos, miltų, kruopų,
sviesto, mėsos ir cukraus
pardavimas pagal korėles.

Visa senoji bolševikų su-
lipdyta Lietuvai mulkinti
svietimo vadovybė, išskiriant
kai kurių buv. svietimo
komisariato valdybų
viršininkus, pasišalino.

Iš Vilniaus praneša, kad
nežiūrint nepaprastai sunkių
aplinkybių, kuriose atsidūrė
buv. lietuviško korpuso mūsų
kariuomenės dalys karui prasidėjus,
lietuvių kareivių ir karininkų
daugumas išliko gyvi ir sveiki.

Kauno karo komendantas
Bobelis birželio 24 d. paskelbė:
Pastebėta, kad kai kurie
gaivalai bando daryti išlaužimus,
apiplėšimus ir kitus kriminalinius
nusikaltimus. Ispėju, kad šios
rūšies nusikaltėliai—vagys,
plėšikai ir kiti bus baudžiami
mirties bausme nusikaltimo
vietojė.

Pasak laikraščio "I Laisvę",
bažnyčios Lietuvoje dar
niekad nebuvo mačiusios
tiek daug žmonių. Transliuojamų
per radiją pamaldų klausosi
visame krašte tūkstančiai žmonių.
Po pamaldų sugiedama giesmė
už Tėvynę.

GARSAS

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
Metina Ketvirtadieniai Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Am. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienio metams \$3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 8-4711

LAIKINOSIOS LIETUVOS VYRIAUSYBĖS ATSISAUKIMAS I TAUTĄ

Birželio 25 d. Nepriklausomos Lietuvos Laikinoji Vyriausybė paskelbė atsisaukimą i Tautą, kuri, išleisdama neregistruotą, nelegalią, neįstatymų leidžiamą valdymą, padarė nusikaltimą tautai ir tautai padarė.

Nepriklausomos Lietuvos valstybė jau atstatyta. Raudonoji armija išbėgdama išsivežė ir savo sukurtos valdymo tarybinės Lietuvos valdovus. Raudonosios Lietuvos istorija baigta, ir jos puslapi užverčiam. Užverčiam kaip klaidų košmariską sapną, nes tie vieni metai ir aštuonios dienos suspėjo sugriauti ar apgriauti tai, kas geriausios mūsų darbo žmonių buvo sukurta per dvidešimt metų. Suardė mūsų ūkininko buitį, sugriovė mūsų darbininkų bei tarnautojų pusiausvyrą tarp pajamų ir išlaidų. Išgriovė, išvežė inočių įrengimus ar sunaikino jėgas, su tokiu vargu darbo žmonių kurtas. Išvežė ar sukimo i kalėjimus keliasdešimt tūkstančių mūsų tautos sūnų. O likusius vertė aklaiss savo rusiškojo imperializmo ir bolševikinio šovinizmo įrankiais.

Paskutinėmis dienomis atstatytos nepriklausomybės faktą teko dar apmokėti labai gausiomis mūsų nekaltų civilinių gyventojų ir mūsų partizanų kraujo ir gyvybės aukomis.

Šiandien sykiu su visa tauta mes lenkiam galvas prieš šiuos didvyrius kankinamus, nukankintus ar herojiškai kritusius kovoję. Tėvynės vardu lenkiamės prieš jų tą didžiąją auką—auką dėl tėvynės.

Su meile minim herojišką pastangą tų lietuvių, kurie susispaus i Aktyvistų Frontą, ruošė nepriklausomos Lietuvos atstatymą.

Vokiečių žygis i Rytus įgalino mus paskelbti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Jis sustiprino mūsų pasitikėjimą, kad ir mažos tautos nežūsta, nors laikinai ir būtų paglemžtos. Jis leido mums įsijungti vėl i Vakarių kultūros pasaulį.

Bendradarbiavimo tarp Didžiosios Vokietijos ir Lietuvos konkrečios formos išryškėjus, bus sudaryta nuolatinė Lietuvos vyriausybė ir prasidės naujai kuriamas atgimusių valstybės darbas. Tai nebus toks darbas, kaip mūsų visų blogo atminimo režime prieš 1940 m. birželio 15 d., negarbingai pasibaigęs valstybės su likvidavimu. Nebus ir toks, kaip tarybinėje Lietuvoje prieš 1941 m. birželio 23 d. raudonojo režimo metu.

Naujos epochos, naujas gyvenimas, nauja kūryba. Valstybės pastangos bus sutelktos pakelti gerovę ne vienos grupės ar partijos, ne vieno žmogaus, bet tų visų Lietuvos žmonių, kuriems nuokirdžiai rūpi lietuvių tauta. Šie sunkūs metai ir paskutinės dienos parodė, kas yra tautai ištikimi, kas gali atstovauti var-

go dienomis. Tai lietuviai ūkininkai, darbininkai, inteligentinis jaunimas. Kelti jų materialinę ir dvasinę gerovę, kelti gerovę visos tautos daugumos, ištirkti juos i valstybės valdymą pagerbiant kiekvieno savarankišką iniciatyvą, — tai reikiama tiesti tautos gyvenimui tikruosius pagrindus.

Ir ne tarpusavio klasių kova mums reikalinga. Nereik mums kovos tarp darbininko ir ūkininko, nes aš būdu yra tokie pat darbininkai. Mes per mažą esame tauta, kad galėtume vieni kitus tarpusavio kovoj naikinti. Tegu tokią prabangą leidžia sau šimtamilijoninės valstybės, o mums brangus kiekvienas doras lietuvis be luomo ir pažiūrų skirtumo. Ir dėl to mūsų vienas kelias—visų darbas, visų sutartinis darbas.

Darbas ne tam, kad darbininką eksploatuotų kapitalistas, kapitalistas ar valstybė. Pastaroji, kaip patyrimo iš žiaurios praeities, darbininkui gali būti tokis pat išnaudotojas, kaip ir privatinis kapitalistas, — ji ne tik fysiškai išnaudoja žmogų, bet tuo pačiu metu griauia visą gyvenimą.

Darbas tam, kad pagerėtų gyvenimas visų tų, kurie dirba ūkyje ar fabrike, ar kontoroje, ar mokslo, meno srityje. Darbas tam, kad pats dirbantis žmogus ir valstybės pilietis visuma pajutų, kad gyvenimas gerėja, o jei negerėja, tai kad matytų, jog visi našta kelia vienodai bendroje nepriklausomoje valstybėje ir planingai veržiasi i geresnes dienas.

Ir tikrai — būkime pasirusę dar visko pakeli. Aplūstė likome — ir ūkininkas ir darbininkas, ir tarnautojas. Karo našta visą pasaulį vis sunkiau sleigia. Tačiau tapome laisvi. Tai viena mintis padės pakelti — turi padėti — visus nepretelius. Ji turi paskatinti kiekvieną lietuvių, mylinčių savo kraštą, imtis kasdieninių pareigų su tokiu pasiryžimu, su tokiu nesireklamuojamu atsidėjimu, su kokiu šiomis dienomis mūsų didvyriai ėjo mirti dėl tėvynės. Gyventi dėl tėvynės yra taip pat heroizmas, kaip ir mirti dėl jos.

Laikinoji Vyriausybė nieko nežada. Ji jaučia, kad ir be tų pažadų tauta jos siekimus supranta ir pritarė. Tie gi siekimai yra ne Laikinosios Vyriausybės sudaryti, o tik jos paimami iš visų trijų milijonų širdžių ir jos formuojami — norime būti nepriklausomi, pasiryžę aukotis ir viską atiduoti Lietuvai.

Nepriklausomos Lietuvos Laikinoji Vyriausybė Visoje Lietuvoje išklijuoti pranešimai: "Kas plėš, kas sušaudytas."

A pžvalga

PAVOJAI DEL VISUOMENES ISTIZIMO

Savaitraštis "Lietuvių žinios" nurodo, kokie pavojai grėsia dėl visuomenės istizimo. Prancūzija prakišo karą dėl savo visuomenės istizimo, katastrofa gali ištikti ir šią šalį.

"Amerikos žmonės, o ypač jaunimas užsiėmę kasdieniniais smulkiais savo reikallukais, per mažai dėmesio kreipia i įvykius, pranašaujančius katastrofą dabartinei Amerikos visuomeniniam struktūrai. Kur tik nepažiūrėsi, visur abejojimas ir visuomeninės ištizimas, kurio turime nusikratyti, jei norime išvengti tos katastrofos.

"Nuo visų tų ydų nėra laisva ir lietuvių kilmės visuomenė, kuri taip pat per mažai domisi dabartine pavojinga žmonijos padėtimi.

"Kur tik nueini, ką tik sutinki visi teisėtai džiaugiasi savo sunkaus darbo vaisiais — patogiais gyvenimičiais namais, puikiais automobiliais, gardžiais valgiais ir puošniais drabužiais, bet niekas nepamiršta, kad visi tie dalykai lengvai yra nustojami, jei čia įvyktų kokios atmainos. Visuotinas suburžuazėjimas, vaikimasis iki smulkmenų gyvenimo patogumų bei madų, taip atbuktina Amerikos žmogų, kad jis pasidarė nebejausiantis artėjančią katastrofą.

"Pagaliau dėl biznio, dėl sveikų nervų išlaikymo, kad su niekuo nesipykti, mes leidžiame didžiausius savo ir visos žmonijos priešams — visokiems fašistams ir bolševikams sukurti savo lizdus mūsų pastogėje.

"Dėl gešeto, dėl vieno kito dolerio, mes užleidžiame savo sveitines, remiame jų parengimus, prenumeruojame jų spaudą, žodžiu pilame parak i tą ugnį, kuri skirta sudeginti mūsų namams ir mums patiems.

"Kada tie diktatūrų ir svetimų gėrybių mėgėjai pamatys, kad jie penimi tos ištizios visuomenės, jau pakankamai sustiprėjo ir išaugo, be pasigailėjimo kirs mirties smūgį tai pačiai patogumų ir lengvą gyvenimą pamėgusiai visuomenei ir nepasijusime, kaip per vieną naktį atsidursime bedugnėje.

"Todėl kol dar ne vėlu nesigailėjime savo pertekliaus dalykų: krašto apsaugai, apsaugos bonų pirkimui pavertę broliškų tautų išbadą ir skurdą gelbėjimui, gerai savo tautos kalba einančiai spaudai paremti, kad ji galėtų sekmiau savo misiją—

šviesti ir auklėti visuomenę, atlikti.

"Laikas bėgalo pavojingas, todėl būkime pasiruošę savo ištekliais paremti visokią gerą darbą, kuris prisidės prie sustiprinimo mūsų laisvo krašto santvarkos ir mūsų visuomenės nuo klaidų apsaugojimo."

LIETUVIAI SVETIMŲ ŽEMIŲ NENORI

Net kai kuriuose rimtuose amerikony laikraščiuose ir žurnaluose, kaip "Time", pasirodė žinių ir įvairių komentarų neva apie Hitlerio planą sudaryti didelę Lietuvą i kurią įeity gudiškų, lenkiškų ir latviškų žemių. Dėl to plano "Vienybė" rašo:

"Vokiečių tikslai mums yra suprantami. Jie nori sukurti eilę "žandarų", su kurių pagalba būtų lengviau valdyti rusus. Panašius planus, berods, turėjo ir kaizeris. Jis norėjo apstatyti eile vasalinių valstybių, kurios vokiečių imperijai būtų sudariusios natūralų apsaugos barjerą. Bet visi tie planai subyrėjo, vokiečiams pralaimėjus karą.

"Šiandien Hitleris galvoja sudaryti stiprų barjerą iš Rumunijos, Ukrainos, Lietuvos ir Suomijos rytuose. Bet šioms planams įvykdyti, jis turi nugalėti Rusiją, Angliją ir Ameriką. Tiesa, Hitleris laimi kovą po kovos, bet... karo galio, ypač taikos, vis dar nematyti ir nematyti.

"Kiek tai liečia mus, mes turime būti atsargūs ir išmintingi. Praeities negrąžinsime, o i ateitį privalome žiūrėti su budria akimi. Mums užteks etnografinės Lietuvos, Užkės Vilniaus, Kauno, Gardino, Suvalkų, Klaipėdos ir Tilžės. Šiandien pilna žodžio prasme savarankiškoje valstybėje mes turime pilnas rankas darbo. Tik sudorokime.

"Neišsivadėkime savo, bet ir nenorėkime svetimo."

DEL KO STALINAS PASISKELBĖ ARMIJOS VADU

Savaitraštis "Amerika" rašo:

"Daugeliui įdomu, kodėl Stalinas pasiskelbė pats būti i kariuomenės vadu, o gabiausia maršala, Timošenko, pasiuntė i vieną fronto dalį. Ši "paslaptis" aiškina taip:

"Stalinas bijo, kad kariuomenėje neįvyktų perversmas, todėl jis visus gabiausius vadus išsiuntė i frontą, o aplinkui save pasiliko tik antracilinius generolus ir politinius komisarų. Tokiomis priemonėmis Stalinas noris išsaugoti savo "sostą."

AVIACIJOS REIKŠMĖ

"Naujienos" rašo apie karo aviaciją, kuri šiame kare turi begalinę reikšmę. Vokiečiai galings savo aviacijos pagalba atsiekė didelių laimėjimų. Bet kas bus toliau? "N." tuo klausimu rašo:

"Jeigu karo metu aviacija vaidina tokį nepaprastą vaidmenį, tai bus pravartu patirti, ką toje srityje yra padariusi ir mano daryti Amerika.

"Europoje prasidėjus karas užklupo Ameriką visai nepasirengusiai. 1939 m. ji pajėgė tik 2,404 lėktuvus pagaminti. Bet jau pernai lėktuvų buvo pagaminta 5,800, o šiemet bus jų pagaminta 18,000. Numatoma, jog 1942 m. lėktuvų bus pagaminta maždaug 30,000.

"Žinovai tvirtina, jog naciai jokių būdu nepajėgė daugiau kaip 30,000 lėktuvų pagaminti. Tai reikš, jog Amerika drauge su Anglija toli pralenks nacius lėktuvų gamyboje. Visi tad Lindbergho gadinimai, kad aviacijos srityje niekas negali nacių pralenkti neturi jokio pagrindo.

"Per paskutinius kelis metus aviacijos srityje Amerika padarė milžinišką progresą. 1938 m. bombonešiai galėjo skristi per valandą 224 mylias, nusikristi be sustojimo 2,375 mylias ir iškilti 25,700 pėdų. Dabartiniai Amerikos bombonešiai per valandą skrenda 295 mylias, be sustojimo gali nusikristi 3,255 mylias ir iškilti aukšty 29,070 pėdų.

"Aviacijos srityje Anglija ir Amerika jau visai baigia pasivyti Hitlerį. Netrukus nacių aviacija bus žymiai silpnesnė. Tasyk Hitleriui ir jo visai gengei prasidės liūdnos dienos. Tai bus pradžia galo tų gengerių, kurie įstūmė i šį pasibaisėtiną karą."

Atnaujintos Karo Muziejaus Iškilmės

Kaune prie Karo Muziejaus atnaujintos vėliavos nuleidimo ir maldos už žuvusius už Tėvynę iškilmės. Pirmosios iškilmės prie Nežinomojo Kareivio kapo buvo tokios iškilmingos, kad dalis ceremonijų dalyvių per Tautos Himno ir vakarinę maldą net suklaupė.

Pašto susisiekimas Lietuvoje organizuojamas ir palaipsniui, kiek salygų leis, pradės veikti. Rusų pašto ženklai perspausdinami ir artimiausiu laiku bus pradėti pardavinėti. Telefono ir telegrafo linijos taisomos, bet tarp miestinių susisiekimas telefonu ir telegrafu kol kas dar negalimas.

APSAUGOS BONŲ MINKLĖ

(Parduotas U. S. Iždinės)

Kl. Kur aš turiu laikyti Apsaugos Bonus?

At. Saugioje vietoje, dėl to, kad jie turi nuolat augančią vertę. Jeigu jūs norite, Iždo Departamentas ar bile Federalio Rezervo bankas veltui laikys juos saugioje vietoje, išduodant jums resytę.

Kl. Ar albumėlis, užpildytas ženkleliais, automatiškai virsta Bonu, kuris neš nuosimėčius ir pribėrs i 10 metų?

At. Užpildytas albumėlis turi būti išteiktas Bonu. Nežiūrint, kokią sumą pinigų investuosit i ženklelius, jie neduos nuosimėčių iki jie nebus išteikti i Boną ar Bonus.

Pastaba.—Įgijimui Apsaugos Bonų i Ženkelių eik i artimiausią paštą, banką, arba taupymo ir skolinimo asociaciją; arba rašyk i U. S. Iždinę (Treasurer), Washington, D. C., dėl persiuntimo formos (mail-order form).

AUKSTOSIOS DVASIŠKIOS ŽODIS LIETUVOS VISUOMENEI

"Ūkininko Patarėjas" liepos 11 d. Nr. 3 skelbia Aukstosios Dvasiškos žodi Lietuvos visuomenei.

Brangūs Tautiečiai!

Užplūdus sovietų bolševikams mūsų mylimą kraštą, jų slėgiama mūsų tauta, nors pati buvo bejėgė pasipriešinti, bet vilties Viespatyje nenustojo. Ji visą šaukėsi dangaus pagalbos. Tiesa, ta turėtoji vilis daugeliui lahai susilpnėjo, ypatingai po birželio 14-18 dienų baisių įvykių, kuomet tūkstančiai tauriausių Lietuvos žmonių buvo netikėtai suimami ir žiauriai tremiami iš savo tėvynės. Žmonės kalbėjo, kad būtų daug geriau sulaukti kad ir baisiausio karo ir po karo audros pasilikti ant pliko lauko, bet kultūringoje santvarkoje, negu gyventi pastogėje, bet bolševikų vergijoje. Visos tautos akys kryo i kaimyninę Vokietiją. Ir iš tikrųjų, išsivadavimo viltis Lietuvai įvyko.

Galingoji Vokietijos kariuomenė sunaikino pas mus įsitvirtinusią bolševikų santvarką, kurioje nebuvo nei proto, nei širdies, kuri buvo pilna visokio melo, visokios apgaulės ir negirdėto žiaurumo.

Tiesa, kad pas mus vos tik kelias dienas trukusių karo veiksmų pasekoje kraštui teko skaudžiai nukentėti. Bėgdami bolševikai išvėdė daug nekaltų žmonių, ne tik vyrų, bet ir vaikų, moterų, senelių, net gydytojų ir ligonius besilaugiančių seselių. Jie sugriovė ir sudegino daug miestų ir kaimų. Buvo pasirengę mus dar baisiau sunaikinti, bet ačiū mūsų patriotinio jaunimo pasisventimui, jie nespėjo savo žiaurios planus pilnai įvykdyti. Tačiau šis nekaltas kraujas ir šie medžiaginiai nuostoliai nublanksta prieš tai, ko mes būtume sulaukę, jeigu bolševikų niekas iš mūsų krašto nebūtų išvaręs.

Dabar mūsų tautai atsiveria vėl naujas gyvenimas. Daugiau niekas mūsų nebetrems iš tėvynės, niekas už susipratusio lietuvių vardą mūsų nežudys, mūsų ūkio gyvenimo niekas negriaus, tikėjimo Lietuvoje daugiau gyvenimas nepersekios. Visi bendromis jėgomis atkursime sugriautus miestus ir ūkius, žinodami, kad iš mūsų jų niekas neatims.

Jei seniau kai kas ir būtų laukęs gerovės iš bolševikų santvarkos, tai visi tie liko skaudžiai apvilti ir apgauti. Visiems reikia laukti ir laukiame gerovės iš Dievo palaimos ir savo darbo. Lietuvos žmonių gyvenimas turi būti taip tvarkomas, ir to sieksime, kad kiekvienas asmuo, kiekviena šeima iš savo teisaus darbo galėtų padariai gyventi.

Tikintieji Lietuvos visuomenei rūpi, kokias teises pas mus turės religija. Visi stengsimės įgyvendinti seniai pageidaujamą kultūringai suprastą sąžinės laisvės dėsni. Tikintieji vėl turės laisvę savo religiją laisvai praktikuoti ir jos mokytis, turėti viešas ir nepersekiojamas religines bendruomenes. Už savo tikėjimo išpažinimą daugiau nebus baudžiamas nei karys, nei tarnautojas, nei darbininkas, nei studentas, nei moksleivis.

Kodėl visus šiuos dalykus paminime? Bolševikų žiaurumas, karo audra ne vieną yra taip skaudžiai palietę, kad kai kurie dar ir dabar gyvena baime, nepajėgdami sugrįžti i normalaus gyvenimo kelią. Šiais prisiminimais norima visiems pasakyti, kad mūsų tautą slėgęs juodas debėsų jū pralinko. Pas mus prasideda naujas gyvenimas, kuriame mes visi galėsime kurti ir niekas mūsų darbo negriaus.

Todėl, brangūs tautiečiai, visi rinkimės kruopštaus ir vieningo darbo atstatyti bolševikų apiplėštą ir apgriautą mūsų kraštą. Būkime tvirtai įsitikinę, kad mūsų gerovę daugiausia pareina nuo kruopštaus sąžiningo darbo. Dievo palaima, visų lietuvių meilė, visiems lietuviams, visų kruopštus ir drausmingas darbas teves mus i gražią mūsų tėvynės ateitį.

JUOZAPAS SKVIRECKAS, Arkivyskupas i Metropolisas
DR. VINCAS BRIZGYS, Kauno Vyskupas Pagalbininkas
Prelatas KAZIMIERAS SAULYS, Kauno Arkivyskupo Generalvikaras

BOLŠEVIKAI NUŽUDĖ DAUG KUNIGŲ

"Ūkininko Patarėjas" rašo: Nuo bolševikų rankų Lietuvoje žuvo visa eilė kunigų: Lankeliškiuose bolševikų nukankinti kunigai: Petrikas, Dabrila ir Balsys. Skaruliuose (prie Jonavos) žuvo kun. Vitkevičius. Jį rusai sušaudė prie šventoriaus. Kun. Vėgėlė i vienas naujai įšventintas kunigas i Vilniaus buvo kinkinami prie Neries ir pasakui sušaudyti. Alytuje žuvo kun. Paulavičius ir kun. Mazurkevičius. Paluomėje sušaudytas kun. Tutinas. Kaišiadoryse sušaudytas kun. A. Juknevičius. Merkinės klebonas ir dekanas. Malėtuose subadytas kun. M. Lajauskas. Atsitiktinai nuo kulkos Tabariškėse žuvo dekanas Stulginskas. Žinios apie nužudytuosius kunigus gautos dar ne iš visos Lietuvos. Dar trūksta žinių iš šiaurės Lietuvos, Žemaitijos dalies ir Vilnijos.

KIEK LIETUVIŲ DALYVAVO SUKILIME

Patikrintomis žiniomis, sukilime prieš bolševikus dalyvavo iš viso 35,000 organizuotų lietuvių. Prie jų prisidėjo 80-90,000 neorganizuotų žmonių ir apie 6,000 lietuvių karių, kurie tarnavo raudonosios armijos Lietuvos teritoriniame korpuse. Šie kariai pirmąją karo dieną išsikirstė, kas kur galėjo, ir tokiu būdu prisidėjo prie sukilimo. Ypač mūsų kariai daug padėjo Vilniaus sukilėjams. Jei ne jie, gal būtų sukilėliai ir būtų vieni nepajėgę surinkinti bolševikų igulų. Iš civilių sukilime aktingiausia dalyvavo gimnazistai ir studentai, taip pat buvę šauliai, sovatoriai, kariai, bet, nepaprastai daug lietuvių darbininkų.

ŽYDINČIAV TĖVYNĘ NUSIAUBĖ RAUDONOJI AUDRA

(BOLŠEVIKŲ AKUPACIJOS ATMINIMAI)

(Pabaiga)

Maskvos radio tad paskelbė, kad Kaune ir kitur "Lietuvos liaudis" raudonosios armijos "herojus" sutikusi, neapsakomai entuziastingai, su džiaugsmu, ašaromis ir gelėmis. Ji, Lietuvos liaudis, būsimi amžinai dėkinga tautų mylimam vadui ir genialiam mokytojiui, draugui ir tėviui Stalinui ir tt. O ištikrųjų gi, lietuviai buvo arba tyliai nusiminę arba šaltai abejingi (tokių mažai), bet tuos, kurie "herojus" su gelėmis sutiko tą istorinį vakarą Kauno gatvėse buvo lengva ant pirštų suskaičiuoti.

Sovietų Sąjungos spauda, radio ir specialiai paruošti agitatoriai tą dieną lietuvių tautos vardu pradėjo visuotinę akiplėšiško melo kampaniją lygiai taip, kaip jie daro su kiekviena pavergta tauta.

Užėjo tvanki pirmoji vergijos naktis, pripildyta benzino smarvės, okupantų motorų birzgimo ir bildesio. Žydinčius tėvynės laukus ir sodus apgaubė tamsa, kaip jos sūnų liūdesys. Tai buvo baisios siūgėlos ir nemigos naktis.

Kauno radio nutilo. Nepasitikėdami jo vadovybe ji užėmė ir užantspaudavo raudonarmiečiai.

Baisusis Sapnas

Iš pat ankstyvo ryto sekmadienį, birželio 16 dieną virš Kauno pradėjo skraidyti raudonosios armijos karo lėktuvai. Virpindami orą užėmė dvimotoriniai bombonešiai, vikriai vartinėjosi maži naikintuvai. Staigiai smigdami ir žemai nusileisdami jie sukelėdavo didelį nervus draskantį triukšmą. Atrodo, tie lėktuvų manevrai kelias dienas buvo daromi tyčia. Kauno gyventojams nusteibinti ir priglusiinti. Bet nebuvo per daug stebėtis mūsų žmonių, Dovydaitis, Rimas, Gysas ir karo laukūnai kauniečius anksčiau buvo pripratę prie daug įdomesnių ir "baisėsių" numerių. Raudonarmiečių įkirus skraidymai pasiekė tik tokį tikslą, kad daugelis ramių gyventojų, nepakęsdami nuolatinio triukšmo, pradėjo kuo greičiausiai rūpintis išvažiuoti į kaimus.

Iš tikrųjų, tu dienų įvykiai ir nuotakos labai blogai veikė lietuvių, ypač gyvenančius didesniuose judėjimo punktuose. Pilni keliai ir Vakarų ir Pietus buvo besikubančios raud. kariuomenės. Kaip kai kurie karininkai ir eiliniai kareiviai išsitarė, jie "i Vokietiją" taip skubėjo, kad neturėjo kada net pasitaikyti sugedusių motorų. Pakelėse riuogsojo datų sugedusių tankų, sunkvežimių ir savių automobilių, kurie buvo palikti sutaisyti "specialistams". Kariuomenė atrodė nepaprastai išvargusi. Apžėlę, dulkių, supirakaitavę pėstininkai buvo taip nusikūmavę, kad be eidami kartais apalpdavo. Šitie pirmieji kariuomenės daliniai, sakė, būvę "moltovcai" — "plaktukininkai" arba smogikai, pati geriausiaji raudonoji armija. Bet sprendžiant iš jų išvaizdos, atrodo, kad toms dienoms jie nebūtų galėję stipniau atlaikyti jokių rimtesnių kautynių. Kiek geriau atrodė kavalerija, kuri turėjo jau specialius kazokų pulkus. Kiekviena kariuomenės daliny buvo labai daug su savo skirtingomis uniformomis politinių komisarių, politrukais vadinamų. Jie su karių vadovais žygiavo pulkų priekyje. Politrukų dauguma — žydai.

Kariuomenė i civilinį žmonių gyvenimą dar nesikišo, bet SSSR atstovybėje Kaune Maskvos politinių specialistų štabas su Pozdniaikovu prišakė nepaprastai greitai viską planuoti ir dirbti Lietuvą paversti "naujuoju žmonių fabriku".

Kauno gatvėse ant tvorų ir stulpų pasirodė pirmieji trumpi šūkliai: "Tegyvuojia draugas Stalinas", "Tegyvuojia išvaduojoja raud. armija", "Tegyvuojia liaudies seimas", "Išlaisvinkime politinius (faktiškai tik komunistinius, V.) kalinius" ir tt.

Pasklido žinia, kad p. Smetona "išvyko į užsienį" ir kad Pozdniaikovas pavadęs Paleckii ir Krevei-Mickevičiui sudaryti naują vyriausybę. Naivieji vis dar tebemanė, kad raud. armija atėjo siekdama tik grynai karinių tikslų; jai esą svarbu užimti tiksliai tam tikras pozicijas prieš Vokietiją; politinis gi ir kultūrinis lietuvių gyvenimas liksis autonomiškas, tegu sau ir kairiųjų vadovaujamas. Buvo bandoma pasitikėti Paleckio ir Krėvės patriotiskumu.

Nieko nepadarysi — skęstantis ir šiaudogriebliai... Didelių vaikų buvo netgi "XX Amžiaus" redakcijoj. Nors jais raudonoji ranka nepasitikėjo ir vyriausio redaktoriaus vieton pastatė savo žmogų, tačiau tie geros valios vyručiai manė dar galėsį prie naujojo gyvenimo ritmo prisiderinti ir rašė straipsnius apie bendradarbiavimo galimybes katalikų su... komunistais! Rašė (ir visuomenės didžiam pasipiktinimui bei klaidinimui) spausdino tol, kol GPU tu per daug kultūrinių straipsnelių dvasiškus autorius pradėjo gaudyti, arba, ma-dingai kalbant, — "likviduoti..." Tai toks buvo baisaus sapno šventas paprastumas net inteligentingų žmonių kai kuriuose ratieliuose. Bet apie tai gal kada nors atskirai.

Protinio, moralinio ir valstybinės santvarkos visuotinio sumišimo priblokštas rytė nubūdęs lietuvis negalėdavo susivokti "kaime gyvenime". Kas gi tai buvo: baisus sapnas ar dar baisesnė tikrovė?!

Raudonieji Laiko Ratai

Triuškina Viską...

Ivykiai lėkė filmos greičiu. Paskelbta Paleckio "vyriausybė". Paskirti įstai-goms komisarai. Palesti iš kalėjimų komunistai. Atleista daug aukštesnių valdininkų. Spaudos dalis uždaryta, dalis sukomunizinta. Komunistų mitingai su priverstinu juose darbininkų ir tarnautojų dalyvavimu. Įsakymas šauliams nusiginkluoti. Prie kariuomenės priskirti politrukai. Daug aukštųjų karininkų atleista... Raudonoji milicija pradėjo pirmuosius žymesnių lietuvių suiminėjimus...

Atėjo kartą senas geras pažįstamas, vienos įstaigos nežymus tarnautojas, mūsų nepriklausomybės kovų savanoris, didelis patriotas. Žinodamas, kad šis žmogus apie svarbesnius žmonių įvykius visada turėdavo savarankiškai pagrįstą nuomonę, paklausiau, kaip dabar jaučiasi.

— Na, matai gi, brol, — liūdnai atsakė. Tikrai, žiūrėdamas į jį galėjai pamatyti, jog per porą paskutinių savaičių žmogus svargio ir paseno dešimčia metų. Bandžiau jį raminti primindamas, kad Europos ir pasaulio įvykiai dar nenusistovėję, kad ir mūsų todėl dar ne visos viltys palaidotos.

— Aš jau senas, sako jis. Ką galėjau, savo tautai ir valstybei aš atidaviau. Dabar belieka tikėtis kurią nors naktį G. P. U. agentų. Suims, neabejojau. Nujaučiu... Reiks kentėti, šiaip jau kitoks nados iš manęs tėvynei nebus. Kas kita tu, sako jis man. Eisi dar jaunas, pajėgus dirbti ir kovoti. Tu būdėms nepasiduos. Skubėk, brol, kol dar imanoma į pasaulį ir daryk ten ką nors sarakintai tėvynei padėti. Laisviems žmonėms bent tiesos žodį pasakysi... Čia gi nieko negalima, šitame azijatiškų žydų karste kiekviena kūrybinė pajėga bus uždusiinta...

Daugiau žilagalvis savanoris nekaltėjo. Po jo akiniais žėrėjo stambios ašaros. Jo didžia rimtimi ir giliu liūdesiu pasakyti žodžiai man buvo sunkūs, bet įtikinantys dužiai.

Neužilgo sužinojau, kad mielas man bičiulis suimtas, o aš taip pat esąs i-trauktas į "juodąjį sarašą". Kaip nu-kalstamumo įrodymai esą bylon pridėtos kelių straipsnelių iškarpos. Tie ideologi-niai straipsneliai savu laiku buvo spaus-dinti Lietuvoje ir vienam Amerikos lietuvių laikraštyje.

Mano apsisprendimas išvykti į laisvę — pasaulį buvo pribrendęs. Sunki ir kietė emigrantiško likimo ranka pabėdė ir mano būties duris, bet aš pasijutau išvada-vęs iš kruvino gyvyų karsto...

PASKUTINIEJI BOLŠEVIKŲ SIAUTĖJIMAI LIETUVOJE

PRAVIEŅIŠKIŲ PATAISOMŲJŲ DARBŲ KOLONIJOJE NUŽUDYTA
VIRŠ KETURI ŠIMTAI ŽMONIŲ

(IS LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ)

"Ūkininko Patarėjas" ir kiti Lietuvos laikraščiai praneša:

Bolševikai Dūko Kai Pasiutę Šunės

Raudonųjų banditų gaujos Pravieniškųjų dūpynėse suruošė niekuo nekaltų civili-niųjų žmonių: vyrų, moterų ir net vaikų masines sker-dynes. Iš buvusių Pravieniškiose 450-500 žmonių tik apie 50-60 išsigelbėjo. Tai negirdėto ir neįsivaizduojamo žiaurumo įvykis.

Apie jį pasakoja išlikę gyvi sužeistieji, dabar patalpinti Raud. Kryžiaus ligoninėje, Kaune.

Bolševikai i Pravieniškųjų pataisomųjų darbų koloniją buvo suvarę lietuvių ūkininkus, kurie negalėjo pristatyti bolševikams prievartos kelių reikalaujamų grūdų, kai kurių jmonių savi-ninkus, internuotus lenkus ir kelis rusų kareivius. Pastarieji, kai tik prasidėjo karo veiksmai, buvo ap-ginkluoti ir paleisti. Iš vi-so toje kolonijoje buvo apie 450-500 asmenų.

Kai tik buvo gauta žinių apie prasidėjusį vokiečių kariuomenės žygį prieš raudono-uosius, kolonijos kaliniai prašėsi paleidžiami. Admini-stracijos tarpe kilo nesu-tratimų: svetimautiška bolševistinis elementas griežtai stėjo už tai, kad areštuotuosius nereikia paleisti, o o lietuvių reikalavo kaliniams laisvės. Laimėjo bolševiškas elementas. Kaliniai buvo suvaryti į barakus, iš kurių nebuvo išleisti.

Didžiulės Krūvos Nekaltų Žmonių Lavonų

Ketvirtadienį, birželio 26 d., apie 15-16 val. i kolonijos rajoną įvažiavo raudonųjų šarvuoti ir būrys kareivių. Išlipęs iš šarvuotio bolševikų politinis komisar-paskelbė, kad visi kolonijos gyventojai yra vokiečių šalininkai ir bolševikų priešai. Tokius reikia išsaudyti. Po to raudonojo komi-sarso žodžių prasidėjo ne-matyto žiaurumo nekaltų žmonių skerdynės. Iš kul-kosvaidžių ir šautuvų raudonieji pradėjo šaudyti. Žmonės bandė bėgti, bet tuč tuojau buvo kulkų parblokti. Išbėgusius iš barako i kiemą kolonijos admini-stracijos tarnautojus tuoj pat sušaudė. Raudonieji i-siveržė i barako vidų, kur slapstėsi kiti kaliniai. Juos išvilko laukan, paviršutiniškai iškratė ir, liepę iškelti rankas, sustatė prie barako sienos. Iš šarvuotųjų, kul-kosvaidžių ir šautuvų raudonieji atidengė ugnį. Nekaltų žmonių lavonai sukrito didžiulėmis krūvomis. Kartu su nukautaisiais su-krito sužeistieji ir dar kul-kų nepaliesiti žmonės, tuo bandydami išsigelbėti. Šaudymas truko keliolika minučių.

Suo Parodė Geresnę Sirdį, Negu Bolševikai

Dvi dienas raudonieji i kolonijos rajoną neleido įvažiuoti iš Kauno atvykusiems greitamajai pagalbai. Ap-link miškuose dar bastėsi jų gaujos. Taip be medicinos pagalbos mirė sunkiai sužeistieji, kuriuos, gal būt, dar būtų buvę galima išgelbėti. Tik vienas ištikimas sargas saugojo nekaltų žmonių, motinų ir vaikų lavonus ir sunkiai sužeistuosius, tai šuo — vilkas. Ištikimasis sargas neprileido prie lavonų gyvulių, kurie galėjo juos sudraskyti. Jis sargybą prie lavonų ėjo ligi atvažiuo iš Kauno greitoji pagalba (jau raudonieji buvo išvaikyti) ir nužudy-tųjų giminės. Sekmadienį buvo suruoštos raudonųjų banditų nužudytų žmonių laidotuvės. Juos palaidojo prie kolonijos esančio miško pakraštyje. Sužeistieji buvo surasti pas arčiau gyri viena neščia moteris, kuri netrukus turėjo gimdyti, motina su dviem jaunuom (12 ir 15 metų) dukrelėmis. Niekam sužvėrėję raudonie-

Žudė Ne Tik Vyrus, Bet ir Vaikus ir Neščias Moteris

Kolonijos gyventojų tarpe buvo i keleto moterų su vaikais. Jas raudonieji bandė tai pat pat žiauriai nužudyti. Išvilko iš barakų i kiemą prie vielių tvoros ir sušaudė. Moterų tarpe žu-vio viena neščia moteris, kuri netrukus turėjo gimdyti, motina su dviem jaunuom (12 ir 15 metų) dukrelėmis. Niekam sužvėrėję raudonie-

ji neparodė nė mažiausio žmoniškumo, pasigailėjimo. Jie taip pat subadė durtuvais sergančius kolonijos gyventojus. Kolonijos karce-ryje rastas vieno vyro lavo-nas. Jis nužudytas durtu-vais. Sis vyras buvo visai nuogas. Matyt, kolonijos administracija, kad suteiktų žmonėms daugiau kan-čių, i karcerį įmesdavo nu-rengtus kalinius. Viena mo-teris buvo nužudyta raudonojo mestos i ją granatos skeveldrų.

I Lavonų Krūvas Mėtė Granatas, o Sužeistuosius Pribaigdavo Durtuvais

Pasirodo, raudoniesiems banditams šaudymo nepa-kako. I lavonų krūvas pradėjo mėtyti granatas, ku-riuos, sprogdamos, draskė žmonių kūnus. Vėliau ka-reiviai kurį laiką vaikščiojo aplink lavonų krūvas. Pa-stebėję bent menkiausia bet kurio žmogaus gyvybės ženklą, ji pribaidavo durtu-vių smūgiais. Tuos įvykius pasakojęs atidengė savo kūną ir parodė durtuvu pa-darytą žaizdą, kuri, laimin-gai, nebuvo pavojinga gy-vybei. Šalia jo gulėjo su-žeistas senukas. Vienas rau-donasis i jį dūrė durtuvu. Senukas suriko. Tada i jį paleido dar porą šuvių iš nagano.

Kai dūrė i mane, — kalba išsigelbėjęs iš raudonųjų, — sukaupti visos va-liaus jėgos nesurikau ir ne-sujudėjau. Išgirdau tik, kad raudonieji laiko mane negyvu. Taip išlikau gyvas, tik sužeistas.

Skerdynės baigėsi. Bolše-vikai su visais kareiviais iš-vyko iš kolonijos rajono. Mongolas pradėjo šaudyti. Keli dar krito, bet kiti spė-jo pabėgti. Taip iš 450-500 žmonių iš raudonųjų žmogžudžių gaujos išsigel-bėjo tik apie 50-70 žmo-nių, kurių tik maža dalis buvo visai sveiki. Šiaip visi buvo sunkiau bei lengviau sužeisti.

Raudonieji bandė išsprog-dinti kolonijos barakus. Bet šį sumanymą sutrukdė vie-nas šiaulietis, kuris paga-liau užmušė du raudonuo-sius ir neleido padegti mi-nų.

Suo Parodė Geresnę Sirdį, Negu Bolševikai

Dvi dienas raudonieji i kolonijos rajoną neleido įvažiuoti iš Kauno atvykusiems greitamajai pagalbai. Ap-link miškuose dar bastėsi jų gaujos. Taip be medicinos pagalbos mirė sunkiai sužeistieji, kuriuos, gal būt, dar būtų buvę galima išgelbėti. Tik vienas ištikimas sargas saugojo nekaltų žmonių, motinų ir vaikų lavonus ir sunkiai sužeistuosius, tai šuo — vilkas. Ištikimasis sargas neprileido prie lavonų gyvulių, kurie galėjo juos sudraskyti. Jis sargybą prie lavonų ėjo ligi atvažiuo iš Kauno greitoji pagalba (jau raudonieji buvo išvaikyti) ir nužudy-tųjų giminės. Sekmadienį buvo suruoštos raudonųjų banditų nužudytų žmonių laidotuvės. Juos palaidojo prie kolonijos esančio miško pakraštyje. Sužeistieji buvo surasti pas arčiau gyri viena neščia moteris, kuri netrukus turėjo gimdyti, motina su dviem jaunuom (12 ir 15 metų) dukrelėmis. Niekam sužvėrėję raudonie-

Apie Bolševikų Žiaurumus Painformuotas Tarptautinis Raudonasis Kryžius

"Ūkininko Patarėjas" rašo:

Bolševikai Pravieniškio-se ir kai kuriose kitose Lie-tuvos vietose išžudė daug nieko nekaltų civiliinių gy-ventojų. Lietuvos Raudo-nasis Kryžius apie šias žu-dynes ir kitus bolševikų žiaurumus, nukreiptus prieš civilinius gyventojus, painformavo telegrama Tarptautinį Raudonąjį Kryžį, kartu prašydamas paskelbti tai visam kultūringam pa-sauliui. Tarptautinis Rau-donasis Kryžius bus ir toliau informuojamas apie bolševikų žvėriškus veiks-mus mūsų krašte.

Bolševikų Įvykintos Baise- nybės Nufotografuotos

Tas pats laikraštis deda penkias fotografijas, vaiz-duojančias šias pasibaisėi-las žmonių žudynes. Foto-grafijos vaizduoja Pravi-e-niškųjų pataisomųjų darbų kolonijos barakus, o kieme sukritę žmonių lavonai net ištisomis krūvomis. Viena fotografija vaizduoja, kaip nuo sužvėrėjusių raudonar-miečių kulkų prie būdos gu-li pririštas nušautas net ko-lonijos šuo. Prie fotografi-jų padėtas toks parašas: Besitraukdami raudonieji budeljai nieksingiausių bū-dų išžudė beginklius Pra-vieniškųjų pataisomųjų dar-bų kolonijos kalinius.

Laikraštis "I Laisvę" apie Pravieniškųjų žudynes pa-pildomai praneša:

"Prasidėjus karui, kolo-nijų inspektorius, prieš pa-bėgdamas, įsakė admini-stracijai, prisiartinus pavo-jui, paleisti suimtuosius. Administracija tarėsi su su-imtaisiais, ir buvo susitarta likti vietoje ir laukti, kol stovyklą perims atitinkama įstaiga. Manyta, kad bėgti, neturint jokių asmens dokumentų, pavojinga, nes aplink siaučia kovos.

Birželio mėn. 26 d., ket-virtadienį, apie 5-6 val. (Maskvos laiku) darbo ko-lonijos barakus apsupo ru-sų kariuomenės dalinys, maždaug 400-500 kareivių, ginkluotų šautuvais, grana-tomis, kulkosvaidžiais. At-važiuo du šarvuotieji.

Apsupę barakus, pirmiau-sia išvilko iš rūsiu pasislė-pusius moteris su vaikais ir tuoj pat sušaudė. Išgirdę šuvių salves, iš bendrabučio i kiemą išbėgo, iškėlė ran-kas, stovyklos administraci-jos tarnautojai. Ir juos žu-viai tuoj pat išguldė.

Po to, išlaužę suimtųjų barako duris, visus suimtuo-sius išvarė i kiemą, aptver-tą dviguba spygliuotų vielų tvora. Paviršutiniškai ap-kratė. Paskui įsakė visiems, iškėlus rankas, sustoti prie barako sienos. Tuojau pri-važiuo du šarvuotieji. Su-stojo vienas nuo kito per 50 metrų. Apie 200 kareivių i šautuvų atidengė kryž-mi-nę ugnį. Kilo baisus klyk-mas, maldavimas nešaudyti. Po pirmųjų salvių visa žmo-nių masė sukrito ant žemės: nušauti, sužeisti ir likę ne-paliesiti. Šaudymas truko a-pie 15-20 minučių. Pasibai-gus masiniam šaudymui, a-pie 10 kareivių ir keletas karininkų suėjo i kiemą ir tikrino, ar nėra gyvų. Ra-dė šaudė iš naganų ir badė durtuvais.

Paskui kareiviai gavo ko-mandą iš kiemo pasitraukti, nes buvo girdėti smarkūs šaudymas Pravieniškųjų stovykloje. Jos link bėrys ir nu-žygiavo. Prie užmuštųjų pa-liko vieną mongolą su kul-kosvaidžiu. Perstojus šau-dyti, kas liko gyvas po la-vonų krūvų, lindo pasižiū-rėti, kas darosi. Pamatė, kad bėra tik vienas karei-vis, likę sveiki ar sužeisti leidosi bėgti, lysti per vie-lų tvorą. Sargybinis bandė šaudyti ir kelis nušovė. bet užspringus kulkosvaidžiui, kitų nespėjo išsaudyti. Išsi-gelbėjo maždaug 50-70 žmonių. Sušaudyta apie 400 suimtųjų ir 30-40 admi-nistracijos tarnautojų, tarp jų apie 10 moterų su vai-kais. Tarp sušaudytųjų ne-maža Kauno gyventojų ir internuotų lenkų.

Visi užmuštieji birželio 29 d. buvo palaidoti kolo-nijos ribose, o sužeistieji atgabinti Kaunan ir patal-pinti Raudonojo Kryžiaus ligoninėse."

Dar negalutinai patikrin-tomis žiniomis, Pravieniškųjų pataisais namuose buvo lai-komi Šančių tekstilės fabri-ko "Drobė" savininkai, ku-riuos bolševikai savo oku-pacijos pradžioje nuteisė. Privatiškai patirta, kad ir jų dauguma yra nužudyta. Kaip žinoma, "Drobė" įste-gė ir jai sekmingai vadova-vė i Amerikos grįžę lietu-viai.

PASAULIO SIMBOLIZMAS

Arba

GAMTOS IR KITI BALSAI

Sulietuvino

KUN. A. M. KARUŽISKIS

(Tęstinys)

Okeanas — Amžinybė

Visos pasaulio upės tuština-si i okeaną. Mūsų gyvenime, vi-sos mūsų mintys ir mūsų pa-stangos turėtų visados krypti i tą patį pusę, būtent: visa tu-rėtų būti link didžiojo mūsų iš-ganymo reikalo, kuris bus už-baigtas, kuomet mūsų gyveni-mas išsilies i amžinybės okea-ną. — F. X. Weninger.

Kelonė Okeanu — Kri- kščioniškas Gyvenimas

Mūsų gyvenimas ant žemės yra kaip kelionė jūromis, kur audros pakyla ir grąšina mus sudaužyti. Šios audros yra pa-gundos, nuo kurių mes niekad nebūsimė laisvi, kol būsimė gy-vi. Jūreiviai jūrose reikalingi trijų dalykų, ypatinai, kurio vieno pritrūkstant, plaukimas būtų berybiai pavojingas, jei nesuvisai negalimas šie yra vairs, kompasas, ir įkaras. Mūsų gyvenimo kelionėje mes ir-gi esame reikalingi vairo, kom-paso ir įkaro, jei norime savo kelią teisingai ištieti ir atsiekti laimingos amžinybės prieplau-ką. Mes reikalingi kryžiaus vai-ro, sąžinės kompasas ir vilties įkaro. Ir palaiminti mes būsi-mė, jei visados teisingai varto-sime šiuos tris įrankius: mes tuomet atsipsirimsime mūsų sielos priešių ir saugiai pasieksime Dangaus prieplauką, ir ten i-leisime savo įkarą ant amžių.

(Bus daugiau)

DAINUOKIM

"Garsas" išleido vadinamu "SONG SHEETS" su daugena gražių lietuviškų ir amerikoniškų dainų, kuriuos yra dainavę dainuotoi bankietuose, krikitynose ir visokiuose susijimuose. Keturių puslapių 36 dainos. Kaina 5 centai. Imanties daugiau uždels nuolaida. Užsakykit tuojau.

"GARSAS"

73 E. South St., P. O. Box 22, Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMŲ KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.
Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. P. M. Juras, Dv. Vada, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
P. Karaiškus, Vice Prez., 13 Garrahan Ave., Lyndwood, W.-B., Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Iddinkas, 31 Sand St., Pittston, Pa.
K. A. Venčius, Ido Globėjus, 19 Crum St., Lawrence, Mass.
K. Vilniskis, Ido Globėjus, 41 Pardee Place, Westville, Conn.
Dr. A. Raksuskas, Dr. Kvot., Marian Hills Seminary, Hinsdale, Ill.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. J. Valčiūnas, 2509 Main St., Scranton, Pa.
2. Ad. Paleckis, 401 Stadium St., Pittsburgh, Pa.
3. Sav. Mažonas, 606 Spruce St., W. Pittston, Pa.

STATUTO KOMISIJA

1. Adv. F. Jakubas, 16 Kryn St., Kingston, Pa.
2. V. Griekis, 31 Division St., Pittston, Pa.
3. V. Lelokis, 22 Penn St., Kingston, Pa.

TEISMO KOMISIJA

1. Adv. J. Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. J. A. B. eliusas, 6747 S. Artesian Ave., Chicago, Ill.
3. Ed. J. 221 N. Main St., Pittston, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. Milauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kun. J. Paškauskas, 10809 S. State St., Roseland, Ill.
3. J. B. Laučka, 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.
4. Ant. Kneičys, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
5. Pr. Katilius, 78 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Pr. Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
2. K. Slamiene, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
3. M. Brupienė, 4361 S. Francisco Ave., Chicago, Ill.
J. P. Rakitis, Skatų organizatorius, 1906 S. Halsted St., Chicago, Ill.

POMIRTINIŲ, PAŠALPŲ IR ĮVAIRIŲ IŠLAIDŲ ĮSAKYMAI

Išrašyti nuo vasario 13, 1941 iki birželio 18, 1941

46045 Bronė Vyšniauskienė, 156 kp., 2 sk. pašalpa už 65 d. (viso 90 d.)	65.00
46046 Ona Šambuliene, 156 kp., 3 sk. pašalpa už 14 d.	21.00
46047 Teofilis Stanis, 183 kp., 3 sk. pašalpa už 7 d.	10.50
46048 Pranas Daukšas, 212 kp., 4 sk. pašalpa už 10 d. (viso 150 d.)	20.00
46049 Antanina Derviniene, 222 kp., 1 sk. pašalpa už 10 d. (viso 90 d.)	5.00
46050 Jurgis Sokelis, 222 kp., 5 sk. pašalpa už 26 d.	78.00
46051 Antanas Urbanavičius, 254 kp., 3 sk. pašalpa už 7 d.	10.50
46052 Jonas Daukšas, 179 kp., 5 sk. pašalpa už 31 d.	93.00
46053 Jurgis Alinskas, 194 kp., 2 sk. pašalpa už 32 d.	32.00
46054 George Rakus, 4 kp., 4 sk. pašalpa už 13 d.	26.00
46055 Karolis Pečiulis, 6 kp., 2 sk. pašalpa už 29 d.	29.00
46056 Antanas Sudlickas, 17 kp., 2 sk. pašalpa už 14 d.	14.00
46057 Miners Savings Bank, Pittston, Pa., 25M U. S. A. Saving Bonds 12 yrs.	25,000.00
46058 Antanas Zinkevičius, 24 kp., 5 sk. pusė pašalpos už 31 d.	46.50
46059 Floyd Turauskas, 56 kp., 3 sk. pašalpa už 15 d.	22.50
46060 Sofija Jakienė, 109 kp., 2 sk. pašalpa už 26 d.	26.00
46061 Pranas Rimkus, 137 kp., 3 sk. pašalpa už 12 d.	18.00
46062 R. B. Juras, expense involved in re preparing Alliance Campaign Propaganda Leaflets	35.00
46063 Antanina Bindokienė, 165 kp., 2 sk. pašalpa už 23 d. (viso 90 d.)	33.00
46064 Ona Kasdalevičienė, 177 kp., 2 sk. pašalpa už 34 d. (viso 90 d.)	34.00
46065 Motiejus Janonis, 271 kp., 4 sk. pašalpa už 28 d.	56.00
46066 Marijona Stakailienė, 295 kp., 2 sk. pašalpa už 56 d.	56.00
46067 Agota Vendelienė, 151 kp., 2 sk. pašalpa už 37 d.	37.00
46068 Penna Power and Light Co., steam heat service.	47.76
46069 Wm. T. Kvetkauskas, office salaries 1st half of May.	320.00
46070 Marijona Stakailienė, 77 kp., 4 sk. pomirtinė už a. a. Juozą Stakailį	750.00
46071 Vincas Vilčiauskas, 282 kp., 3 sk. pašalpa už 60 d. (viso 150 d.)	90.00
46072 Sup't of Ins. Columbus, Ohio, Alliance's license 4-1-41 to 4-1-42	25.00
46073 Jonas Kundreckas, 1 kp., 2 sk. pašalpa už 14 d.	14.00
46074 Karolis Zakauskas, 12 kp., 5 sk. pašalpa už 26 d.	78.00
46075 Olesas Tiskus, 121 kp., 2 sk. pašalpa už 41 d.	61.50
46076 Juozas Dapkus, 121 kp., 4 sk. pašalpa už 23 d. (viso 90 d.)	46.00
46077 Matthews, 3 Venetian Blinds for offices at 73 E. South St., Wilkes-Barre, les 1%	17.82
46078 Wm. T. Kvetkauskas, traveling and misc. expense in re Cleveland and Akron, Ohio Real Estate and Mfg. business, as per 1%	60.90
46079 Petronas Vėjūnienė, 28 kp., 3 sk. pomirtinė už a. a. Motiejų Stakailį	500.00
46080 Adelfa Dumčiūtė, 31 kp., 3 sk. pomirtinė ir 2 sk. pašalpa už 30 d. - \$30.00 už a. a. Antaną Dumčią	530.00
46081 Juozas Zukauskas, 2 kp., 2 sk. pusė pašalpos už 75 d. (3-tias periodas)	37.50

LRKSA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa. — 1 pr. susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną tuoj po paskutinių mišių pobairnytinėje svetainėje.	
FOREST CITY, Pa. — 5-tos kuopos susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną tuoj po sumai šv. Antano parapijos svetainėje.	
WILKES-BARRE, Pa. — 17 kuopos susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną tuoj po pamaldų parapijos salė.	
LEWISTON, Mo. — 26-tos kuopos susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną 2 val. po pietų šv. Batramiejaus dr. jos salė. Visi nariai malonėkiai susirinkti.	
LUZERNE, Pa. — 28-tos kuopos susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną 1 val. po pietų Morkaikių salė.	
MAHANAY CITY, Pa. — 81 kp. susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną parapijos salė. Pradžią tuoj po sumos.	
EYNON, Penna. — 42-tos kuopos susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną tuoj po sumos parapijos salė.	
SUGAR NOTCH, Pa. — 46 kuopos susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną šv. Petro ir Povilo parapijos salė, tuoj po antrą mišių.	
BRESLAU, Pa. — 56-tos kuopos susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną 2 val. po pietų pas kuopos sekretorių.	
EXETER BORO, Pa. — 57 kuopos susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną 2 val. po pietų, Kazio Mikudonio name, 186 Penn Ave., Exeter, Pa.	
DURVEA, Pa. — 61-mos kuopos susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną tuoj po sumos bažnytinėje svetainėje.	
YOUNGSTOWN, Ohio. — 63 kp. susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną 7 vakare paprastoje vietoje.	
ASHLEY, Pa. — 69-tos kuopos susirinkimas įvyksta 3-tią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, pas raštininką J. Supinską, 43 Cooke St., Ashley, Pa.	
WANAMIE, Pa. — 75-tos kuopos susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną tuoj po sumos bažnytinėje salė.	
SWOYERSVILLE, Pa. — 77 kp. susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną 3 val. po pietų, paprastoje vietoje.	
NEW YORK, N. Y. — 106 kp. susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną Aukros Varty parapijos salė po pamaldų (sumos).	
NANTICOKE, Pa. — 114 kuopos susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną pobairnytinėje salė, tuoj po pamaldų.	
BURLINGTON, N. J. — 120 kp. susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną bažnytinėje salė, tuoj po sumai. Kvietiami visi nariai atsilankyti.	
COALDALE, Pa. — 126-tos kuopos susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną	
ST. CLAIR, Pa. — 130-tos kuopos susirinkimas bus rugpjūtio 17 dieną tuoj po mišių paprastoje vietoje.	
46082 Antanas Balionis, 12 kp., 3 sk. pašalpa už 90 d. (1-mas periodas)	135.00
46083 Jadviga Ratkevičienė, 81 kp., 3 sk. pašalpa už 37 d.	55.50
46084 Viktorija Marcinkevičienė, 90 kp., 2 sk. pašalpa už 29 d.	29.00
46085 Juozas Janušas, 146 kp., 2 sk. pašalpa už 42 d.	42.00
46086 Joseph G. Yonakas, trip to Cleveland carfare and return to Cleveland and expenses	70.85
46087 Urslė Zarumbienė, 30 kp., 2 sk. pašalpa už 19 d.	19.00
46088 Frank J. Katilius, transportation, ptg. and telephone expense in re campaign trips	37.15
46089 Elzbieta Palubienė, 48 kp., 5 sk. pomirtinė ir 4 sk. pašalpa už 9 d. - \$18.00 už a. a. Antaną Palubą	1,018.00
46090 Petras Misulinas, 14 kp., 4 sk. pusė pašalpos už 12 d. (balansas trečio periodo)	12.00
46091 Jonas Jonelaitis, 158 kp., 4 sk. pašalpa už 46 d.	92.00
46092 Karolė Rimkuvienė, 158 kp., 2 sk. pašalpa už 60 d. (viso 150 d.)	60.00
46093 Morta Šmigelskienė, 270 kp., 4 sk. pašalpa už 42 d.	84.00
46094 Jonas Grigas, 41 kp., 2 sk. pašalpa už 41 d.	41.00
46095 Juozas Daukšas, 34 kp., 2 sk. pašalpa už 38 d. (viso 90 d.)	38.00
46096 Vincentas Beales, 35 kp., 5 sk. pašalpa už 60 d.	180.00
46097 Wyoming National Bank, 2M Arkansas Missouri Power Corp., due 4-65 @ 105%, int. \$38.00, com. \$10.00	2,163.00
46098 Vincas Baranauskas, 83 kp., 4 sk. pašalpa už 46 d.	92.00
46099 Urslė Jokienė, 103 kp., 2 sk. pašalpa už 21 d.	21.00
46100 Marijona Skelinskienė, 103 kp., 2 sk. pašalpa už 22 d.	22.00
46101 Feliksas Stulginskis, 125 kp., 5 sk. pašalpa už 33 d.	99.00
46102 Simonas Cikis, 151 kp., 5 sk. pašalpa už 30 d.	90.00

(Bus daugiau)

BIRŽELIO 14-17 DIENOMIS BOLŠEVIKAI ISVEŽE RUSIJOS GILUMON 17-KA TOKSTANČIŲ ŽMONIŲ

Lietuvos laikraščiai praneša, kad bolševikai birželio 14 d. pradėjo masinę lietuvių "medžioklę". Po viso Lietuva emė siausti čekistai suiminti lietuvius, net ištisomis šeimomis su vaikais ir naujagimiais kūdikiais, ir gabenėti Maskolijos link. Apie tai laikraštis "I Laisve" praneša:

"Per kiemsargius, per komjaunimą, per politikus, per kompartiją buvo sudaryti sąrašai. Pagal juos buvo atrinkti, išvežti arba atskirti žmonės arba visos šeimos. Ir to šlykštaus darbo emėsi birželio 14 d. naktį tie nakties paukščiai. Tris dienas ir naktis tralėjo sunkvežimai per miestus ir kaimus, griebdami iš butų ir retkarčiais iš gatvių. Moterys su kūdikiais ant rankų lietaus plakamos buvo vežamos ir kėmšamos į vagonus. Buvo atsitikimų, kad jie griebė ligonius iš lovų su 40 laipsnių temperatūra, moteris tik antrą dieną po gimdymo kišo į atskirus vagonus; dažnai net vaikai atskiriami. Vagonuose po parą dienų išbuvo užkalta langais, negaudami nė vandens. Dalis išvežtųjų, kiek žinių gauta, nuvežė į Mordovę. Iš ten gabenisia juos, jei teisingai kalbėjo, GPU valdininkai, į Omsko sritį, į šaltasias sritis.

Suėmimus buvo atgabenta čekistu iš Ukrainos ir Gudijos. Jiems vadovavo, nurodinėdami kelią, mūsų vietiniai komjaunimoliai, daugiausia lietuviai. Dar skaudžiau, kad tarp tuos vadovų buvo net lietuvių inteligentų laikraštinių.

Ką gaben? Intelektus, pažangesnius darbininkus, ūkininkus, amatininkus. Per tas tris dienas esą išvežta apie septyniolika tūkstančių. O šiuo tarpu bent mažą dalelę galima ir suminėti.

1. Buves Susisiekimo Ministras Jonas Masiliūnas su šeima; 2) Buves Ateitininkų Sąjungos Generalinis Sekretorius Jonas Štaupas su šeima; 3) Inžinierius Vladas Stankūnas su šeima; 4) Voldemaras Carneckis su šeima; 5) Lietuvių Katalikų Vyrų Sąjungos Pirmininkas Jonas Valadka; 6) Buves Seimo narvis Jonas Gagelis; 7) Katalikų Mokytojų Sąjungos Pirmininkas Dr. Klemensas Ruginis; 8) Papečys; 9) Kauno Universiteto prof. K. Dausa; 10) Buves Šviet. Ministras Kazimieras Jokantas; 11) Klaipėdos Krašto lietuvių veikėjas Jurgis Stiklorius; 12) Buves Švietimo Ministras ir Dotnuvos Žemės ūkio Akademijos Rektorius profesorius Tonkūnas; 13) Stanišauskienė; 14) Dotnuvos Žemės ūkio

Akademijos profesorius Vilkaitis; 15) Buves Spaudos Fondo direktorius Balys Zygelis; 16) Buves Saulių Sąjungos žurnalas "Trimitas", redaktorius Jonas Kalėnas; 17) Generalas Nagis Nagevičius; 18) Generalas Galvydis - Bikauskas; 19) Buves Finansų Ministras generolas Jonas Sutkus; 20) Buves Ministras Pirmininkas ir Nepriklausomybės Akto signataras profesorius Dovydas su šeima; 21) Kauno "Aušros" gimnazijos mokytojai Spūdai; 22) Kauno Mergaičių Aušros gimnazijos mokytojas Sekmokas; 23) Studentas chemikas Bernardas Jagminas; 24) Atsargos kapitonas Gineitis, buvusio Lietukio, Maisto ir Pieno centro Londone atstovo brolis; 25) Studentas Juozas Stepsys; 26) Inžinierius Skripaitis su žmona; 27) Studentas Vytautas Guobys; 28) studentas Sirutis; 29) Studentas Algirdas Kuosa; 30) Kunigas Jonas Vailokaitis; 32) Kun. Mažonas; 32) Grafas Plateris; 33) Inžinierius Miknutka su žmona; 34) Buves Lietuvos Konsulas ir vėliau igaliotinis Vilniaus Kraštui Trimakas su šeima; 35) Lietuvos pasiuntinybės Rygoje buves valdininkas Leonardas Maziliauskas.

Pirmoje eilėje buvo deportuojami dar ir šie žmonės:

1) Visų rangų buvusieji policininkai; 2) Saulių Sąjungos vadai iki būriu vadų; 3) Aktyvesnieji katalikų veikėjai; 4) Aktyvieji tautininkų veikėjai; 5) Stambieji pramonininkai ir bankininkai; 6) Nepatikimieji ir kur nors kuo nors prieš bolševikų jungą pasisėkę mokytojai, darbininkai, valdininkai ir ypač daug darbininkų; 7) Visi darbininkai, kurių visas turas buvo atimtas. Ir eilė dvarininkų, kurių dalis turto buvo suvalstybinta.

Kam juos bolševikai išvežė? Bolševikai žino, kad bolševikiška tvarka ten gali laikytis, kur žmonės yra užguiti, prigrąsdinti, neturi savo minties. Tas, kuris nori savarankiškai gyventi, jų santvarkai netinka. Dėl to jie numušė mokslo lygį tose tautose, kurias jie užgrobė. Dėl to jie pažangiuosius savarankiškusius darbininkus, inteligentus ištremla į Rusijos gilumą.

Taip jie padarė su suomių kareliais. Taip padarė su gudais, ukrainiečiais, lenkais. Paskutinė dalis teko lietuviams. Į jų vietą turėjo būti atgabenta rusų kolonistų, kolchozninkų ir tarnautojų. Ir jau buvo jų daug atgabenta. Vadina mojų policijoj ne tik viršininkai buvo rusai, bet ir

A. J. A. MIRUSIEMS SUS-MO NARIAMS

JONAS URBONAS,
191 kp narys, gyv. 305 William St., Westville, Ill., mirė liepos 21 d. 1941 m., palaidotas liepos 24-tą iš šv. Petro ir Povilo bažnyčios parapijos kapuose. Į Susivienymą įsirašė 1916 m.

ANELE KLIMAVICIENE,
141 kp. narė, gyv. 115 Hovenden Ave., Brockton, Mass., mirė liepos 31-mą, palaidota rugpjūtio 3, 1941 iš šv. Roko bažnyčios Kalvarijos kapuose. Susivienymą įsirašė lapkričio 29, 1913 m.

Amžiną atilsą suteik jų sieloms, Viešpatie, o šviesybė amžina tegu joms šviečia per amžių amžius!

eiliniu tarpe jų buvo nemaža. Teisėjų buvo jau rusų. Net krautuvų pardavėjų jau buvo kariušių, su kuriomis klientai nesuskalbėdavo. Rusai turėjo pakeisti visus lietuvių atsakomines vietas. Ir vėl turėjo susidaryti viena "nedielimaja Rossija", o Lietuva virsti tik vakarine Rusijos dalimi. Žiauriai išgrobiami ir išveždami lietuvius, bolševikai nieko naujo neįsigalvojo savo režimui palaikyti. Jie tik pamėgdžiojo savo pirmtakų caristine žandarinę Rusiją. Carų žandariai jau ne vieną sykį lietuvių buvo nugalėję į Sibirą už Uralo, "žemės galio". Bolševikų čekistai tik šimta kartų pasirodė žiauresni už savo mokytojus caro ochronkos žandarus. Tik žandariai taip žiauriai nesitvirtėjo iš kankinamų. O Maskvos radijas paskelbė, kad ištremti iš Lietuvos važiuoja su džiaugsmu. Tai, ką bolševikai išvežė birželio 14-16 dienomis, buvo tik dalis numatytų išvežti.

Birželio 28-29 d. turėjo būti gaudoma antra partija. Tą įvykių aktyvaudoje, matant plėšomą gabalais tautą, lietuviai galėjo tik kęsti ir kartoti su Kudirka: "Oi dūksta, dūksta mūsų valdovai, vienintėlė viltis, kad padūkusiujų paprastai neilgas gyvenimas."

Apie masinius lietuvių išvežimus lietuvių laikraščiuose randame ilgus aprašymus. Juos paskelbsime vėliau. Tenka pastebėti, kad dalis vežamųjų išsigelbėjo. Lietuvos Raudonasis Kryžius pasiuntė į Minską sritį, kur pabėgusieji lietuviai slapstosi, savo igaliotini.

Metinis Liet. R. K. Susivienymo 4tos Apskrities

ISVAZIAVIMAS

Rugpjūcio-August 17, Rocky Glen Park

MUZIKA, DAINOS, PRAKALBOS. ĮVAIRIAUSI ŽAIDIMAI. RENGEJŲ STANDOS SU VALGIAIS IR GERIMAIS.

ISPUDŽIAI IS LIETUVOS

(RASO MOSŲ KORESPONDENTAS APSILANKĖS LIETUVOJE)

(Pabaiga)

SUKILIMAS KAUNE

Jo nekantriai laukė sukilčiai ir šiaip visi padarūs Lietuvos piliečiai jau prieš porą mėnesių. Praėjo gegužės 15 d., gegužės 30, birželio pradžia ir birželio 15 d. Ypač sukilimo nekantriai laukė sukilčiai. Jau prieš du mėnesius tam žygiui buvo pasiruošę ir laukė tik signalo. Jų susiorganizavimas buvo nepaprastai sunkus ir rizikingas. Apsupti iš visų pusių GPU agentų, nuolat terorizuojami, dažniausiai išstius mėnesius besislapstę pas savo pažįstamus ar net miškuose, jie su didžiausiu įnirštu ir pasiryžimu kiekviename Lietuvos mieste, miestelyje ir net kaimuose susiorganizavo savo kovos būrius. Jų eilėse daugiausia buvo jaunimas, vietoje išlikusioji inteligentija, ūkininkai ir labai daug lietuvių darbininkų. Tai buvo didžiausias konspiracijos ir tautos atsparumo darbas, kurį tik Lietuva yra mačiusi savo istorijos lapuose. Ir kas svarbiausia, šis darbas pavyko visu 100 procentų, praėjo sukilimas, o jo rezultatus įvertins ateitis. Tačiau jau dabar galima tvirtinti, kad sukilimo dėka Lietuva ne tik nusiplovė savo gėdą, bet ji išgelbėjo dešimtis tūkstančių savo tautiečių nuo išžudymo, o taip pat išgelbėjo didžiąją dalį Lietuvos turto, kurio dar anksčiau nespėjo pagrobti raudonieji okupantai.

Sukilimo laukė ir visa lietuvių tauta. Birželio 22 d. rytą, vos auštant, suraizė Lietuvos padangę vokiečių bombos ir pakėlė į padangę sovietų aerodromus ir kitus karinius pastatus. Nudžugo kiekvieno lietuvių širdis, užvirė kovos kraujas, suspaudė dar stipriau sukilčiai savo kumštis.

Sukilė iš miego kauniečiai gerai suprato bombų sproginėjimo reikšmę, nors ja bolševikai ir stvėrėsi tuč tuojau mažinti. Visame mieste savaime dvasiniai sukilę visi lietuviai. Užot lindę į slėptuves, jie nežinia kokios jėgos stumiami pasirodė gatvėse ir languose ir su džiugiais veidais stebėjo patį bombardavimą. Jie visi savo širdyje katučių plojo.

Išsilaisvinimo valanda jau atėjo, galas mūsų tautos budeliams, lauk raudonųjų gaujas iš mūsų šventos lietuviškos žemės, mirtis mūsų tautos išgamoms, išdavikams ir Lietuvos parazitams, tegyvuoją Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą! — tokiais šūkiu ir linkėjimais bučiuodamiesi šeimos nariai ir sveikindamiesi pažįsta-

meji ir draugai sutiko karo pradžią.

Bolševikų valdžia, jos pakalikai ir ypač bolševikų sėbrai žydai priešingai giliai birželio 22 dieną visą darė, kad tik nuslopintų lietuvių tautos dvasios pakilimą ir sutramdytų eventualų sukilimą. Jie visomis priemonėmis ir visais būdais pradėjo skelbti, kad čia nesama karo, o tik vyksta eiliniai raudonarmiečių manevrai! O iš kitos pusės jie kaip žvėrys stvarstė kiekvieną dar užsilikusį laisvę lietuvių inteligentą ir juos kur tai grūdė. Patys gi valdžios žmonės ir jų sėbrai galvutukiais dėjo į konfiskuotus lietuvių automobilius savo čemodanus ir traukė iš Kauno Maskolijos link. Tik dauguma žydu, kurie jau birželio 20 d. buvo apginkluoti ir, matyti, negalėjo savo kailio kartu su savo sėbrais išnešti, siu-vo gatvėmis iki dantų apsiginklavę ir, darydami "tvarką", pradėjo žudyti kiekvieną pasitaikiusį gatvėje lietuvių inteligentą ar šiaip žymesnį asmenį.

Sukilėlių štabas šaltai skaičiavo valandas signalui duoti. Mat, jo svarbiausias uždavinys buvo sukilti reikiamu laiku ir su mažiausiais nuostoliais greičiau laiku sutriuškinti priešą ir, paėmus Kauną bei Vilnių, paimti į savo rankas visą administraciją ir kurti su vokiečių karais galutinai išvalyti Lietuvą nuo raudonųjų gaujų. Taip ir įvyko.

Sukilimo Eiga

Birželio 23 d. priešpiet sukilo Lietuvos patriotai Kaune ir Vilniuje. Pasigirdo Kaune pirmieji Lietuvos sukilėlių šūviai. Tai buvo 17 pirmųjų Kauno jaunuolių. Su dviem tikrais ir dviem vaikų pistoletais jie staiga puolė Panemunės ginklų sandėli. Sovietų sargyba po poros šūvių pasišalinė ir šie veik beginkliai vyrai paėmė ginklų sandėlį. Bet nelaimė! Jie jame terado tik vien 3000 šautuvų ir porą kulkosvaidžių. Ką daryti be šovinių? Jie tuč tuojau pradėjo šautuvus gabenti į Vilijampolę, kur jų laukė kiti sukilėliai, puolę ten esantį kitą ginklų sandėlį. Bolševikų smarki apsauda iš kulkosvaidžių ugnimi, jie herojiškai pasiekė laiveliais antrąjį Neries krantą ir ten su pora šimtų šautuvų susijungė su vietos sukilėliais, kurie tik ką išplėšė Vilijampolės ginklų sandėlį. Laimė, vilijampoliškiai sukilėliai tuoje sandėliuose rado vien tik šovinius. Panemuniečiai, pasiėmę šovinius ir palikę vilijampoliškiams šautuvus, grįžo vėl per Nerį į Panemunę. Tuo pat metu panemuniečiai sukilėliai nuga-

bo likusius šautuvus į Fredą, Aleksotą ir tokiu būdu apginklavo vietinius sukilėlius.

1-mą val. prasidėjo rimtos kovos Vilijampolėje, Panemunėje ir Aleksote, o po valandos ir Kauno centre. Sukilėliai, daugiausia durtuvais, puolė svarbesniais valdžios įstaigas ir jas per porą valandų po nepaprastai žiaurios kovos užėmė. Visose gatvėse tratėjo kulkosvaidžiai ir šautuvai. Pietu metu staiga iššoko į Vytauto prospektą "Metalo" fabriko darbininkų būrys ir su pora pistoletų rankoje bei su plakatais ginkluoti nuginavo tris bolševikų tankus. Bet tikrai tragedija: nei vienas iš sukilusių darbininkų negali valdyti užgrobtų tankų. Tačiau jie nenusimena: išplėšia iš jų kulkosvaidžius, sudaužo tankų vairus ir drožia į pagalbą savo brolius, kurie kiekvienoje gatvėje iš visu kampu pila į bėgančią bolševikų kariuomenę. Ji nepajėgia rimtai priešintis: gatvių pašalyje virsta raudonarmiečiai, palieka savo pabūklus, tankus, tanketes ir kaip zuikiai mauna kas kur gali. Tai jiems buvo tikras perkūnas iš giedro dangaus. Užot susilaukę paramos iš vietinių gyventojų, jie staigiai gavo kruvinąją pirtį.

Birželio 23 dieną 2 val. po pietu sukilėliai jau užėmė Kauną, visas valdžios įstaigas. Užplėsvė savo Lietuvos valstybinę vėliavą Karo Muziejaus bokšte. Suplėsvė savo tautinės vėliavos ant visų lietuvių gyvenamųjų namų. Per radiją paskelbiama apie Nepriklausomos Lietuvos Valstybės atstatymą ir laikinosios Lietuvos vyriausybės sudarymą. Seka įsakymai ir parėdymai. Lietuvių nuotaka pakilus karinga. Gatvėse dar verda kova su bolševikų sėbrais ypač žydais, kurie, užsibarikadavę savo namuose, šaudo pro langus į sukilėlius. Kraujas liejasi. Sukilėlių sanitarinė pagalba šimtais veža sužeistuosius. Nėra jų kur guldyti. Talpinama į privačius butus. Gydytojų nėra, juos išvežė bolševikai. Stengiamasi tenkintis vienu kitu gydytoju ir pora gailestingųjų sesučių.

Birželio 22 dienos rytą žuva vienas iš Berlyno išvykusių mūsų kovos draugų, aviacijos leitenantas Dženkaitis. Jis nusileidžia su parašytu prie Kauno aerodromo dideliems uždaviniams. Nepavyksta: besileidžiant lūža jo koja. Bolševikai persauna jį į krutinę. Didvyris po poros valandų miršta Kauno Raudonojo Kryžiaus ligoninėje. Birželio 23 ir 24 d. nakis Kaune audringa. Sukilėliai kerta paskutinį smūgį sovietų armijai, kurios Kaune nepalieka nei pėdsako, ir atakliai kovoja su kiekviena bolševikų citadėle. Nugali.

Politinių Kalinių Paliuosavimas

Išliuosuojami iš kalėjimo politiniai kaliniai, kuriuos bolševikai beveik metus kankino. Deja, dalis bolševikų išvežta į Minską. Paliuosuojami kaliniai nepanašūs į žmones, nes sunku juos atpažinti. Buvo išliuosuoti mažiau žymūs asmenys, nes labiau žinomas bolševikai išvežė. Vėk visi išliuosuojami tuojau stvėrėsi ginklo prieš jų kankintojus, nukankintieji gi kaliniai globojami.

Birželio 24 d. rytą prasidėjo miesto valymas. Buvusiame sunkiųjų darbų kalėjime lietuvių vietą užėmė

Lietuvos išdavikai. Jie dar sutalpinti į buvusios sovietų pasiuntinybės rūmus, saugumo policiją ir kitur.

Birželio 24 d. popietį sukilėlių užimtą Kauną įžygiuoja pro išsprogdintą Vytauto tiltą 6 vokiečių kariai su vienu leitenantu priešakyje. Juos pasitinka sukilėliai ir veda į radiofoną. Čia leitenantas pasako kelis žodžius ir praneša apie Kauno užėmimą. Po kelių valandų vokiečiai pastato tarp susprogdintų geležinkelio ir Vytauto tiltų pannoninį tiltą ir keliasi į Kauną. Minia juos sutinka. Sukilėliai palaiko miestetvarką, vokiečių gi kariuomenę žygiuoja savy keliu.

Tarp sukilėlių ir vokiečių kariuomenės užsimezga kontaktas. Vokiečių kariuomenės vadovybė paima į savo rankas užmiesčio pašto susisiekimą ir viso susisiekimo kontrolę. Visa kita tvarko laikinoji vyriausybė ir jos administracija.

Birželio 25 ir 26 d. sukilėliai dar labiau išvalo Kauną ir priemiesčius nuo raudonųjų partizanų ir veda kovą prie Kauno esančiuose miškuose su pasislėpusiais raudonarmiečiais.

Lietuvių sukilėlių nepaprastą drąsą ir pasiaukojimą patys vokiečių kariai taip apibūdino:

— Narsiai kovojo suomiai, bet tokiame narsumu ir tokiame pasiryžimu bei ištvermei, kokį šiandien mes matome Lietuvoje, niekas negali prilygti. Jie kovojo ne kaip žmonės, bet kaip liūtai. Tai geležiniai žmonės, tai pasakiški vyrai — girdėjau kalbantis aukštus vokiečių karininkus.

Ir kas gi gali patikėti, kad 17-18 metų vyrai durtuvais, per savą draugų lafonus, emė įstaigas, sandėlius ir atskirus Kauno namus. Jų šūkis buvo pirmyn! Laisvė arba mirtis. Apie 70 procentų visu Kauno langų kulkų subadyti, ne vieno namo slenksčiai, sienos krauju aptaškyti. Ir aš apsigyvenau name ir žengiu prieangiu krauju apšlakstyti. Čia žuvo du raudonarmiečiai, nukovė vieną jauną sukilėlį.

Birželio 27-28 d. Kaune viešpatavo jau tvarka. Įstaugos veikia, žmonės renkami į savo darbo vietas. Tik liūdnai byloja važiuoją Raudonojo Kryžiaus sukilėlių sanitariniai automobiliai. Juos susėdęs jaunas personalas, dažniausia felerai ir savanorės merginos skuba slaugyti išmėtytus po butus apie 3,000 sužeistųjų, jų tarpe apie 300 labai sunkiai. Kasdien laidojami nauji mirstantieji.

Raudonieji Zudė Vaikus ir Ūkininkus

Bolševikiški partizanai paskutinį savo žiaurumą parodo naktį iš birželio 26 į 27 d. Jie Vilijampolėje išžudo klasiškai apie 20 lietuvių vaikų. Šiam žiaurumui, kaip pasakojama, vadovavę kažkoks vilijampoliškas žydas. Sukilėliai laiku paskubėjo ir visus banditus išnaikino. Šioje kovoje taip pat žuvo nemažai ir sukilėliai.

Birželio 28 d. rytą Kauną pasiekė liūdna žinia: apsuptieji Gaižūnu poligone raudonarmiečiai išžudė naktį (iš 27 į 28) apie 300 ūkininkų. Sukilėliai sujudė. Pasikvietę į pagalbą vokiečių dalinius, nudūmė į miškus priešintis bolševikams ir ginti savo brolių ūkininkų nuo žudynių.

Kauniečiai labai nerimavo dėl Vilniaus sukilėlių padėties. Jie tik viena žinojo, kad Vilnius yra paimtas, bet kad ten dar eina žiaurios kovos. Susisiekimas su Vilniumi buvo visai nutrauktas, nes tarp Kauno ir Vilniaus dar buvo raudonarmiečių armija, ku-

SVEIKATOS PAŠNEKĖSIAI

Rašo DR. J. LANDZIUS-SEYMOUR

APPENDICITIS

Viename didmiestyje 5000 pacientų buvo įvairiose ligoninėse, kurie stauga buvo susirgę apendicitu, ir jie buvo nuodugnai studijuojami. Pagal šiuos tyrimėjimus vienas dalykas buvo pastebėtas. Kada vidurių skausmas apsiereiskia ir tuojau padaroma operacija, pavojus ligonio gyvybei būna mažesnis. Bet chirurgo darbas yra sunkesnis ir ligoniui daug pavojingiau, jeigu delsiama su tinkama medicinos pagalba. Ypač jeigu ligoniniai vartoja vaistų, vidurių pravalymui.

Tyrinėtojai taipgi prašė, kad kiekvienas gydytojas tame mieste pasiųstų savo pacientams laiškus paaiškindami sekančius patarimus:

1. Kada pasirodo vidurių skausmas, nevartokite valgio arba gėrimų.
2. Nevartokite vaistų nuo pravalymo vidurių.
3. Pridėkite šaltą kompresą skausmo vietoje.
4. Parsikvieskite šeimos gydytoją.
5. Vidurių skausmas, kuris tęsiasi 6 valandas laiko, reiškia pavojų.

Tūkstančiai žmonių tame mieste turėjo geras pasekmes dėl šių patarimų. Vienoje ligoninėje pavojus sumažintas 25 nuosimčiais tiems, kurie rūpinosi greita medikališka pagalba, kitoje, kur buvo atvežti ligoniniai pavojingam padėjime, mirtingumo skaičius sumažintas 50 nuosimčių (per pusę).

Svarbu yra visiems žinoti, kodėl tie patarimai yra reikalingi. Pirmą. Kada apsiereiskia skausmas viduriuose, nevartokite jokių valgių arba gėrimų, dėlto, kad uždegimas arba erzinimas bile kurioje vidurių dalyje sustabdo norma-

lį judėjimą skilvio ir žarnų, tada apsiereiskia ženkli, kaip tai vėmimas ir rėmuo. Vartodamas valgi arba gėrimą laike sirgimo sudarai pavojų. Apendicito susirgis, gamta stengiasi numalšinti žarnų judėjimą, kad neprasiplėstų arba nesuerzintų uždegimo vietą. Tadi jeigu vartosi valgi arba kokius nors vaistus, žarnos tada pradeda judėti ir uždegimas greitai platinasi. Antra. Nevartokite jokių vaistų vidurių valymui, kadangi gamta sustabdo vidurių judėjimą, ji stengiasi duoti poilsio uždegdom arba užnuodintom dalims viduriuose. Toki vaistai suerzina vidurius ir uždegimas plečiasi toliau. Trečia. Pridėkite šaltą kompresą skausmo vietoje, nes tas ramiai palaiko vidurių dalis, iki pribus medikališka pagalba. Ketvirta. Pasikvieskite šeimos gydytoją. Vidurių skausmas, kuris tęsiasi suvirš 6 valandas, yra pavojingas. Jeigu skausmo priežastis yra apendicitis, tinkama medicinos pagalba yra svarbiausia, neskiriant ar operacija reikalinga ar ne. Kuo greičiau operacija padaryta apendicitiui apsiereiskus, jeigu vaistai vidurių pavalymui nevartojami, tuo operacija sekmingesnė. Kuo ilgiau laukiama (ypač daugiau negu 24 valandas), tuo padėtis pasidaro pavojingesnė. Taipgi bloga laukti iki skausmai išnyks (kelias dienas ar ilgiau).

Priimkite šiuos patarimus, nes jie yra aukščiausio medicinos mokslo patyrimai.

Atsiminkite. Pasireiškus vidurių skausmui, nevartokite nei valgių, nei gėrimų, nei vaistų. Pridėkite šaltą kompresą skausmo vietoje, pasikvieskite šeimos gydytoją. Vidurių skausmas, kuris tęsiasi suvirš 6 valandas laiko, reiškia pavojų.

KAIP ŠANČIŲ PARTIZANAI GYNĖ KAUNĄ NUO RAUDONŲJŲ

Jaunuoliai Didvyriai.—Šimtinė Žuvusiųjų.—Dideli Raudonarmiečių Nuostoliai.—Ką Partizanai Laimėjo?

Laikraštis "I Laisvė" rašo, kaip Šančių partizanai apgynė Kauną:

Čia, kaip ir visur Kaune, partizanai savo žvgius pradėjo, turėdami tik kelis šautuvus, pasigriebtus iš kritusių per bombardavimą raudonarmiečių. Toliau jau buvo nuginkuojami paskiri armiečiai, nebetekę vilčių prasiiveržti, atsitraukė ir išsisklaidė po Jesios pakrantės. Pats kritiškiausias momentas buvo tada, kada raudonarmiečiai emė apšauti padegti, emė liepsnoti Šančių gynybą iš pabūklų, kuriems nutildyti partizanai čia turėjo tik vieną prieštankinį pabūklą. Tačiau šiuo momentu kaip tik raudonieji buvo apšauti iš vokiečių lėktuvų. Iš viso vokiečių aviacija dažnai puikiai pasitarnaudavo kritiškais momentais. Nežinia, ar vokiečių aviacijos vadovybė taip įdėmiai sekė per Kauną radiją siunčiamus Šančių "štabo" pranešimus, ar naudojosi tik sava žvalgyba, bet jos veikla visuomet pasireiškė tada, kai partizanams ji buvo reikalingiausia.

Partizanų uždavinį čia sunkino dar tai, kad jie nuolat buvo apsaudomi iš namų pasislėpusių bolševikų, kurie smarkiausiai imdavo veikti, kai tik raudonarmiečiai pradėdavo spausinti. Buvo kovojama žiauriai. Tai greičiau buvo skerdynės, ne karas. Pasiduoti nelaisvėn raudonarmiečiai vengė ir, kaip vėliau paaiškėjo, dėl to, jog buvo i bauginai, kad jiems būsia piauostomi liežuviai ir panašiai. Kapinėse jie net tarp savęs susisauė, nes vieni norėjo pasiduoti, kiti tam pasipriešino. Nežinia dėl ko, bet narsiausiai kovėsi mongolai. Raudonarmiečių šaudymas labai netaiklus. Su juo partizanai taip apsiropo, kad net nebevedėdavo jų šūvių. Apskritai

ir daug šaudmenų. Emė ginkluotis kas tiktai norėjo. Dabar Šančių partizanai jau galėjo veikti. Su vis didėjančia itampa pakrantės partizanai kovojo nuo pirmadienio priešpiečių ligi ankstyvo trečiądienio ryto, kada raudonarmiečiai, nebetekę vilčių prasiiveržti, atsitraukė ir išsisklaidė po Jesios pakrantės. Pats kritiškiausias momentas buvo tada, kada raudonarmiečiai emė apšauti padegti, emė liepsnoti Šančių gynybą iš pabūklų, kuriems nutildyti partizanai čia turėjo tik vieną prieštankinį pabūklą. Tačiau šiuo momentu kaip tik raudonieji buvo apšauti iš vokiečių lėktuvų. Iš viso vokiečių aviacija dažnai puikiai pasitarnaudavo kritiškais momentais. Nežinia, ar vokiečių aviacijos vadovybė taip įdėmiai sekė per Kauną radiją siunčiamus Šančių "štabo" pranešimus, ar naudojosi tik sava žvalgyba, bet jos veikla visuomet pasireiškė tada, kai partizanams ji buvo reikalingiausia.

Apytiksliai žuvusiųjų partizanų skaičius Šančiuose siekia ligi 100; sužeistųjų mažiau. Didesnį žuvusiųjų dalį sudaro jaunuoliai, raudonė didelės drąsos, bet neturėję reikiamos patirties. Tačiau, kad ir žuvę, tie jauni karžygiai liks gyvi tautos atminty.

Padarytieji raudonarmiečiams nuostoliai yra labai žymūs. Šimtai jų krito nuo šautuvų ir kulkosvaidžių agados; nemažas jų skaičius nuskendo Nemune; daugybė paimta nelaisvėn. Tačiau daug karo medžiagos. Tačiau pats didžiausias Šančių partizanų laimėjimas yra tai, kad jie suėmė už Nemuno likusių raudonarmiečių (manoma jų buvus 3 divizijos) įsiveržimą į Šančius ir Kauną ir tuč išgelbėjo visa, kas partizanų jau antrą karo dieną buvo laimėta.

PAIESKO

Pasirūpinkite savo brolio Rikardo Mado ketilais. Jis gyvena Kaune, Agilijos rajone (Maas, valdijoje). Jis pats, arba kas apie jį žino, praden pranešti šiuo adresu: JMS DR. SA-VAUSKIENE, 2100 Maple Ave., Bronx, N. Y.

MOST AMAZING TYPEWRITER FEATURE EVER PRESENTED.

MAGIC* MARGIN

OPERATORS! Think of the time and space saved by a typewriter which automatically adjusts the margin for every line of type. No more manual adjustments. No more wasted space. No more time lost in adjusting the margin. This is the new "Magic Margin" typewriter. It's the only one of its kind. It's the only one that can do it. It's the only one that can do it. It's the only one that can do it.

ROYAL'S NEW NO. 1

Space for name, address and telephone number.

ROYAL WORLD'S NO. 1 TYPEWRITER

DAUG BAŽNYČIŲ, MAŽAI TIKĖJIMO

ISPANO RELIGINGUMAS SVETIMAS LIETUVIO ŠIRDŽIAI

Kai marksistinės revoliucijos ir pilietinio karo metu skaitydavom apie Ispanijos bažnyčių sprogdinimą ir džiungliška baisių tikinčiųjų persekiojimus, sunkiai įsivaizdavom, kodėl taip darosi grynai katalikiškame krašte, didžiųjų miestų bei šventųjų tėvynė. Kas gi ten buvo, kad su pasigėrėjimu dinamitą po bažnyčiomis dėjo žmonės, kurie, gal būt, tose bažnyčiose buvo krikštyti, o vėliau gyvenime, gal būt, rado tose bažnyčiose nevieną sviesos ir paguodos valandėlę.

Kodėl tie žmonės taip atsimainė, jog su savotišku malonumu dvasiškų ir veiklesnių katalikų apipildę žibalu ir viešose aikštėse gyvus degindavo? Kas tuos įvykius sekė protaudamas, tas nenustatė didelę Ispanijos liaudies neapykantą savajai religijai ir jos atstovams. Tai ne kas kita, kaip tik išdava daugelio šimtmečių ekonominio ir kultūrinio tos liaudies skurdo. Bolševikinio kominternio agentai šią silpnąją Ispanijos vietą tik gudriai savo agitacijai panaudojo. Liaudies maistingumas ir kraštutinė neapykanta buvo jau nunokusi...

Iš arčiau pažinus ispanus, jų būdą, jų gyvenimo sąlygas ir jų religingumą, ryškėja ir visi tie reiškiniai, kurie katalikiškąją ispanų tikėjimą pažėmė įki marksistinių nusiteikimų.

Kas Pridengta Šventais Vardais...

Man Ispanijoje teko būti gavėnios ir pavasarinių švenčių metu. Paviršinį išspūdis—kraštas tikrai labai religingas. Kiekviename didesniame kaime bažnyčia. Kiekviename didesniame mieste bent kelios bažnyčios ir keli vienuolynai. Namų kėrtėse Dievo Motinos ar šventųjų statulos. Miesteliai ir kaimai dažnai pavadinoti šventųjų vardais. Kiekvienas ispanas ir ispanė turi bent kelis (būtinai!) krikščioniškus vardus. Berods, tik ispaniškų tautų berniukus mėgstama krikštyti Jėzaus, o mergaites—Jėzusos vardais...

Bet tuoj pat prisiminkim, kad ispanams šventieji vardai jau seniai nereikščia šventumo ir garsios šventosios vietos daugeliui jau seniai nebebeieškia dvasinio susitelkimo ir maldų. Daugelis ispanų nežino ir nenori žinoti šventųjų vardų ir šventųjų vietų prasmės. Kultūringo tikinčiojo akimis žiūrint šventumo sąvoka Ispanijoje (panašiai kaip Italijoje) net suaukta bei suprofanuota...

Todėl Ispanijoje visai neuostabu, jei koks nors ateistas arba garsus banditas yra ne kas kitas, kaip Jesus Avemaria Salvador, kad prasciausia miesto gatvėlė pavadinta Jėzaus širdies plaza, o pieno pardavėjų tūvelė—Šv. Brigitos pėniune. Vienas piliētis, vyfininkas, neblogo vyną pavadino Kristaus asara, tai kitas toks ant paskutinės rūšies vyno uždėjo jau tiesiog Jėzaus Kristaus etiketę. Dar

daugiau. Koks nors itartinas inadu salionėlis reklamuojamas Šv. Aulielijos vardu, o gretima taverna jau Šv. Artano... Vienas vokietis pikiš Barcelonoje pasakoja, kad tame mieste po danielio priedanga esanti "linksnybių landynė" vienos labai populiarios šventosios vardu. Ten viliojamos "dirbti" mergaitės turinčios būti nesenėjančios amžiaus, kaip anoji jaunutė Romos šv. kankinė...

Iš tikro, tai koku. Bet kai prisiziūri į ispanų—prastą eilinį ispaną—sudarai išpūdį, jog jis šventuosius vardus ir sąvokas profanuoja ne piktai valia. Jo samonė, atrodo, tokia primityviška, tokia laukinė, kad ji išspūdingai prabilti turėtų misijonieriškas žodis dar nuo ABC. O visa tai, ką jis šiandien mato ar girdi nusistovėjusiame bažnytiniame moksle apie dogmas ir painią liturgiją, jam, tur būt, atrodo kažkokia neįmanoma pasaka, kažkokia neaiški tradicija, senas paprotys—nei blogas, nei geras, lygiai kaip tie visur vaikiojami šventųjų vardai...

Visai jau kitas dalykas, kas šitaip nelemtai kataliko samonę formavo. Čia vėl susiduri su ispanų kultūrinio lygio ir jų religinio auklėjimo savotiškumais.

Truputis Istorijos...

Buvo amžiai, kai būti krikščionių katalikų buvo didžiausia garbė, o siekti šventumo—didžiausia laimė, kokią tik žmogus šioje žemėje žinojo. Tada Ispanijoje—išimtinai didikų ir aristokratų viešpatuojamoje—iš grynios Dievo meilės, o kartais gal ir iš didžponiškos ambicijos buvo lenktyniuojama statant vieną už kitą brangesnes ir meniškesnes bažnyčias. Viens už kitą gražesniuose ir didesniuose vienuolynuose buvo sudarytos visos sąlygos, kad iki nepasiekiamų viršūnių pražystų mistika, menas ir mokslas.

Iš ten išėjęs pamokantis žodis į mases buvo priimtas šventai nuolankiai. Jei tas žodis kvietė atgailauti, mirtingieji nuosirdžiai atgailoję iki skaudžių savęs kankinimų. Jei kvietė į šv. karą, minios karštų savanorių ejo net į Palestiną. Jei autoritetai pilietį už jo eretišką nuomonę pasmerkdamo mirti maldingieji džiaugėsi, kad vienu nedorėliu bus mažiau...

Taip buvo tada, kai katalikybė globojo ir gynė valstybę, kai ją visomis išgalėmis rėmė didikai ir kaimieks tautoje jos organizuotai negriovė. Bet kaip tik tais Bažnyčios žydėjimo laikais po žiedais atsirado ir negerovės perų, vėliau virtusių parazitais ir Bažnyčios nelaimė.

Katalikybė—dvasios ir tiesos religija—nusilpo visur, kur tik per daug buvo atremta į valstybinę galią ar palenkta turtingųjų inogriams. Ispanijoje šioji negerovė buvo, rodos, giliau įleidusi šaknis, nei kur kitur. Save religingais ir do-

rais laikė kai kurie valdovai daugiau rūpinosi svetimų kraštų pavergimu ir savų asmeniniais malonumais, kaip socialinio klausimo tvarkymu savo tautoje; daugiau kišėsi į Bažnyčios ir dvasiškių reikalus, nei buvo verti. O ispanų dvasiškai kartais irgi mieliau kilo į patogesnės aristokratiškos viršūnės, negu leidosi į liaudies tamsumo ir skurdo žemumas. Apie tą ispanų tamsumą ir skurdą aš jau esu rašęs kitoje vietoje. Užteks priminti, kad jo neįsprendė nė viena revoliucija, nė šis paskutinis pilietinis karas. Ir šiandien Ispanijoje liaudies skurdas baises ir neįsivaizduojamai didis...

(Bus daugiau)

BRADDOCK, PA.

40 Valandų Atlaidai

Sv. Izidorius parapijos bažnyčioje 40 val. atleidai prasidės antradienį, rugpjūčio 19, 9 val. ryto, giedotinėmis Mišiomis, procesija ir pamokslu. Baigsis ketvirtadienį, rugpjūčio 21, 7:30 val. vakare mišparais, pamokslu, procesija ir palaiminimu.

Trečiadienį ir ketvirtadienį bus giedotinės Mišios su pamokslu 9 val.; taip pat bus ir daugiau Mišių.

Antradienio ir trečiadienio vakarais 7:30 val. bus Mišparai su pamokslais ir palaiminimu.

Išpažinčių bus klausoma rytais ir vakarais.

Atvažiuos daug svetimų kunigų su dvasine pagalba. Misijonierius kun. P. Jankus, O. P. sakys pamokslus angliškai ir lietuviškai.

Visi kviečiami atvažiuoti ir dalyvauti iškilminguose atleiduose, pasiklausyti gražių pamokslų ir apturėti dvasinės naudos.

"Braddockietis"

PHILADELPHIA, PA.

J. P. Biržiečio Sutauktuvės Sekmadienį, rugpjūčio 17-tą, Sv. Stanislovo bažnyčioje jaunais viengintais Juozas Petras Biržietis Moterystės Sakramentu taps suvienytas su panele Jadvaga Vyšmurskaite: o ju vestuvinė puota įvyks "Lietuvių Muzikalo Namų Svetainėje".

Jaunojo tėvai—Juozas ir Marijona Biržiečiai yra karšti Lietuvos tėvynainiai ir pavyzdingi ilgamečiai Sv. Kazimiero parapijos nariai.

Laimingiausios kloties jaunavedžiams! K. Vidikauskas

Minėjo Sukaktį

Pastaruoju laiku Katalikiško Susivienymo 10 kuopos buvęs pirmininkas viengintis Antanas "Wharton" St. Philadelphia, minėjo 45 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

Apie tą vedybų sukaktį paminėjo (rugsjūčio 6-tą) ukrainiečių dienraštis "Svoboda", leidžiamas Jersey City, N. J., bei vienkart patalpino ir atvaizdą Antano Užumeckio. K. V.

MUZ. BR. NEKRAŠAS PRISIDĖJO PRIE FAKULTETO

Minersville, Pa. — Sv. Pranciškaus parapijos vargoninkas muzikas Bronius Nekrašas prisidėjo prie Braun School of Music fakulteto. Jis atidarys savo studiją prie Braun mokyklos, 213 Sunbury St.

Be Kaune einančio dienraščio "Laisvė" ir savaitraščio "Okinko Patarėjai" Vilniuje eina dienraštis "Naujoji Lietuva". Marijampolėje "Nauja Gaidynė" ir šiauliuose "Tėvynė".

30-TASIS ALRK VARGONINKŲ SAJUNGOS SEIMAS

Liepos 29 d. įvyko 30-asis A. L. R. K. Vargoninkų Sąjungos seimas, Gimimo P. Sven. parapijos patalpose, Marquette Park, Chicago, Ill., kur klebonauja kun. A. Baltutis.

Seimas prasidėjo 9:30 val. Gimimo P. Sv. bažnyčioje egzėvijomis ir gedulingomis šv. Mišiomis, kurias atnašavo kun. M. Švarlis, Vargoninkų Sąjungos Chicago provincijos dvasios vadas, mat, centro dvasios vadas negalėjo atvykti į seimą. "Missa Pro Defunctis" (Claudio Casciolini) giedojo Chicago Provincijos Varg. Sasnausko choras, kompozitoriaus A. Pocius vedamas. Reikia pasakyti, kad šis choras yra Chicago Lietuvos pažiūba, nes jų pasirodymas su daina ar su giesme teikia didelį kreditą lietuvių tautai. Tad malonu buvo ir man išgirsti Sasnausko chorą giedant.

Seimą atidarė centro pirmininkas komp. A. Pocius nuodirdžiu sveikinimu ir linkėjimais padaryti naudingų nutarimų organizacijos gerovei, pakvietė kleboną kun. A. Baltutį atkalbėti maldą, atstovus sugiedoti Lietuvos himną, komp. A. Aleksiui pritarant pianu.

Į prezidiumą išrinkti šie atstovai: pirmininku komp. A. Aleksis iš Waterbury, Conn., vice-pirm. P. Dulke iš Brooklyn, N. Y., raštininku V. Greičius, Sr., iš Cleveland, Ohio.

Inėsimų ir rezoliucijų komisija: N. Kulyš, Chicago, Ill., J. J. Šaučiūnas, Kingston, Pa., J. Kudirka, Chicago, Ill.

Seimą sveikino: komp. kun. J. Čižauskas iš Detroit, Mich. su auka \$10.00; A. Šlapelis iš Norwood, Mass., su auka \$10.00; J. J. Šaučiūnas nuo Scranton provincijos su auka \$5.00; A. Baisis iš Hartford, Conn., su auka \$5.00; A. Banaitis iš Chicago, Ill., su auka \$3.00. Laisvais sveikino: Varg. Sąjungos dvasios vadas kun. J. K. Miliauskas, Kunigų Vienybės centro sekr. kun. J. Balkūnas; Sv. Kazimiero Seserų Kongregacija per Motiną Juozapą; muz. J. J. Šaučiūno šeima; komp. J. Žilevičius; K. Vidikauskas. Žodžių sveikino: Chicago Provincijos dvasios vadas kun. M. Švarlis; vietos klebonas kun. A. Baltutis; V. Daukša—Chicago provincijos pirm.; J. J. Šaučiūnas nuo Wyoming Klono "Dainos Draugijos" ir "Garso" red.; P. Dulke nuo Brooklyn provincijos ir laikraščio "Amerikos"; V. Greičius, A. Mondeika, art. J. Kudirka ir K. Sabonis. Ir tuom baigėsi priešpirtinė sesija.

Skanūs pietūs įvyko parapijos svetainėje, kuriuos pagamino seimininkės, vadovaujant dainininkei poniai M. Janušauskienei. Muzikas B. Janušauskas svečius pavaišino šaltais, skaniais gėrimais.

Popietinė sesija pirmiausia išsklaidyta "Draugo" redaktoriaus L. Šimučio sveikinimas ir turininga kalba. Paskiau sekė protokolų praėjusio seimo, kurį perskaitė centro raštininkas N. Kulyš. Trumpai padiskusavus protokolus priimtas, kaip skaitytas. Išsklaidyta centro valdybos pranešimai.

Iki šiam seimui Vargoninkų Sąjunga turi 56 pilnus narius. Per praėjusį metą įsirašė į Sąjungą nariai ir vienas a. a. Antanas Glemža mirė. Nuo praėjusio seimo iki šiam seimui išleisti 7 nauji lietuviški muzikos kūrinių, kurie sudaro 3,750 egzempliorių. Dabar Sąjungos knygynė muzikos randasi apskaituojant maždaug už \$2,270.00. Per visus metus, iki birželio 30, 1941, Sąjunga iš "Muzikos Žinių" visoje pajamų turėjo \$1,042.86. Per tą patį laiką išlaidų buvo \$1,106.73. Nors pasirodė, kad išlaidos didesnės, kaip pajamos, seimo atstovai nenusiminė, bet entuziastiškai priėmė raportą pasitikėdami gerąsias visuomenės paramos. Vargoninkų

Sąjunga ir atskiros provincijos pastaruoju metu daug pasidarė ir lėšų padėjo išleisdamos daug įvairių dainų ir giesmių, o Chicago provincija užpildė didelę spragą išleisdama komplektus.

Nors vieno laikraščio korespondentas sako "Apmokėjus visas lėšas, kurių didžiausia suma buvo už spausdinimą "Muzikos Žinių", išde liko virš 400 dolerių", bet tikrenybė 1940-1941 fiskaliai metai Varg. Sąjungai padarė nedatekliaus \$33.87.

Priimta rezoliucija, kuria Parapijų Chorų Sąjungos veikimui nustatomas naujas kelias, būtent, per provincijas. Numatyta, kad Chorų Sąjungos veikimas bus sekmingas tik sudarius provincijas. Tad kur yra nors 3 chorai nepertoli nuo vienas kito, pageidaujama, kad suorganizuotų provinciją. Mokesčiai chorai sąjungai mokės taip pat per provinciją, kuri pinigų persių Varg. Sąjungos centrui.

Seimas taip pat nutarė ir toliau leisti ir palaikyti "Muzikos Žinias" įvairinant jų turinį, kad jomis labiau susidomėtų chorų nariai ir jaunimas. Seimas ragino provincijas turėti korespondentus, kurie kiekvienam numerį nuvestų chorų veiklą.

Lietuvos 25 metų nepriklausomybės paminėjimui 1943 metais nutarta visose provincijose surengti Dainų Šventes.

Nutarta raginti chorus, kad užprenumeruotų "Muzikos Žinias" visiems savo nariams, kurie yra pašaukti Dėdės Samo karo tarnybon.

Nutarta Sąjungos seimus laikyti kas du metai. Sekantis Varg. Sąjungos seimas įvyks 1943 m. Pennsylvania—Schuylkill arba Wyoming Klono provincijoje.

Varg. Sąjungos naujai išrinkta centro valdyba:

Dvasios vadas—seimas nutarė prašyti Kunigų Vienybės, kad paskirtų jį patį kun. J. K. Miliauską iš Wilkes-Barre, Pa.

Pirmininku išrinktas kompozitorius Aleksandras Aleksis iš Waterbury, Conn.

Vice pirm.—P. Dulke iš Brooklyn, N. Y.

Sekretorium—Nikodemus Kulyš iš Chicago, Ill.

Izdininku—Jonas J. Šaučiūnas iš Kingston, Pa.

"Muzikos Žinių" redaktorium ir knygium—N. Kulyš.

Meno Tarybon: J. Žilevičius, L. M. A. S. Pocius, A. J. Aleksis, J. Kudirka ir Ig. Sakalas, dienraščio "Draugo" redakcijos narys.

Seimas baigtas maldą, Lietuvos ir Amerikos himnais.

Bankietas Pas Mondeikus

Vargoninkų Sąjungos seimo finalas buvo pas Mondeikus Cicerioje. Be svečių atstovų ir Chicago vargoninkų, buvo sukviešta ir kitų žymių Cicerio veikėjų. Dalyvavo taip pat kun. A. Linkus, Sv. Kryžiaus parapijos klebonas, ir abu kunigai Deksniai. Visuomet vaišingi šeiminkai išlėkė turtinga puota, per kurią pasakyta kalbų, palinkėta sąjungai ir toliau viešingai darbuotis, o vaišingiems šeiminkams—Mondeikams padainuota naujas toastas, kuriam vadovavo P. Dulke. Čikagiečiai tai buvo naujienybė.

Dalyvis

Išlaivinti iš Kalėjimo

Apie išlaisvintus iš Kauno kalėjimo asmenis ligsio negauta platesnių žinių. Privatiškai patirta, kad iš žinomiesnių išliuosuotųjų asmenų yra šie: kun. Mironas, buvęs ministeris pirmininkas, dr. J. Navakas, buvęs Klaipėdos gubernatorių, pulk. Narakas, inž. Germanas, buvęs susisiekimo ministeris, žurnalistas V. Rastenis. Kiek žmonių ir kas išlaivinti iš kitų kalėjimų, žinių neturima.

Consistent Quality is the Reason for its Popularity!

BREWED TO THE TASTE OF THE NATION

ON TAP Since 1857

Stegmaier's BEER

STEGMAIER BREWING CO. WILKES-BARRE, PA.

Wilkes-Barre	2-8171	Dupont	Pittston 2866
Nanticoke	750	Forest City	114-4
Scranton	4-1167	Harvey's Lake	3092
Pittston	3123	Honesdale	209-J
Hazleton	20	Shickshinny	91-R-7
Carbondale	987	Nuremberg	8-R-26

"GARSO" KATALOGAS

MALDAKNYGĖS

ANIELAS SARGAS—juodais apdarais	\$1.50
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—juodais apdarais	1.50
MALDŲ VAINIKELIS	.70
MALDŲ RINKINĖLIS—juodais apdarais	.40
NOVENA PRIE SV. TERESOS MAZOSIOS GELELES	.05
NOVENA PRIE SV. PRANCISKAUS ASIZIECIO	.10

LRKSA NARIŲ ZENKLELIAI

MOTERISKI, pauksuoti	\$1.00
VYRISKI, auksiniai	1.50
VYRISKI, pauksuoti	1.00

DRAMOS IR KOMEDIJOS

TEODOLINDA, 1 veiksmo komedija	.25
DANGUS BRANGUS—2-ji akty komedija	.20
DOLPĖLIS MINISTERIJOS TARNAUJA—Monologas	.10
EMES IR KALBĖS	.20
MONOLOGAI: Teatras ir Dekoracijos ir Margelis Nepadėjo	.15

IVAIRIOS KNYGOS

TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS. Parašė kun. S. Draugelis	.10
KATALIKŲ BAŽNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. A. Waplerio	.50
MOŠŲ DIRVA—skaitymo knyga. Sūtais M. Vasilauskas ir J. Melnikas	.15
TEVYNES SARGAS—Spaudos draudimo laikais ėjęs lietuvių katalikų laikraštis (Nr. 9—10, 1903 m.)	.10
REGĖJIMAS, pasaka. Boleslavo Prūsio ir ANT OLIMPO, legenda—H. Sinkvičiaus	.05
40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pylių ženklai ir gerbai	.45
BAŽNYČIOS ISTORIJA	.75
TIESOS ALDAS ir Paskirtoji Vaisių—Kun. P. Saurausčio	.15
SV. JAZAUS VARDAS IR JIS ISTATAI—Kun. P. Saurausčio	.15
PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS	.05
OKKALBŲ DAINOS. Surinko Dr. J. Basanavičius. II dalis.	.25
KRAUTIS MOVIKAS—dailiosios menų komedija	.40
SCENOS IVAIRIŲ KATALIKŲ KOMEDIJOS	.10
ATSAUGIAI SU UGMIMI	.10
APIE APDRAUDĄ	.05
EUROPOS ISTORIJA	.50
KRAUŽIŲ SKERDYNE	.05
KRUVINA REVOLIUCIJA AR RAMUS KULTūros DARBAS?	.05
KODIKTŲ AUKLETOJA (Kun. P. Saurausčio)	.10
LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVOS.	.10
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA	.20
LOGIKOS EVOLUCIJA	.75
LAISVEN BEŽENGIANČI	.50
PRAMONINIS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI	.50
PASIKIMĖ SOCIALIZMĄ	.10
RAMBYNO TEVYNĖJE	.25
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMEN	.25
SOCIALIZMAS IR KRIKŠČIONYS	.15
VIENYBĖJE GALYBĖ	.15
ANYKŠČIŲ SILELIS, eilė	.10
LIETUVIŲ LENKŲ UNIJA	.85
IZDU SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson	.85
BROLIAI, PIRMYN TIESOS KELIŲ	.05
NE TIK KOMUNIZMAS, parašė Udarinkas	.05
ESPRESIONIZMAS DAILEJE IR POEZIOJE. Parašė A. Jakštas	.05
KONO LAVINIMOS KLAUSIMAS LIETUVOJE. Parašė K. Dineika	.05
KUNIGAS JONAS BALVOCIUS GERUTIS. Parašė A. Jakštas	.05
Z. KRASINSKIS. Parašė P. Kragas	.05
PRADĖJAMOSIOS ARITMETIKOS VADOVELIS. Sūtais M. Salčiūna	.20

MUZIKA

LIETUVOS HIMNAS	.35
ADVENTO IR KALĖDŲ GIESMĖS (J. Žilevičius)	.25

VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATORA

KATEKIZMAS KUN. KUDIRKOS	.35
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAIŠKINIMAS	.15
BROLIUKŲ DORULAI, patarimai ir pamokymai mūšų vaikams. Iš vokiečių perdėto Kupras	.15

PASTABA: LRKSA nariai, kurie priklauso šeimynoms, kurių kiti nariai gyvena užsienyje, gali pasirašyti sau knygas iš šio katalogo nurodant šeimonių. Knygos, ekslibrisas atskirai, galima gauti tik už pinigų (cash), dėl to, tokių knygų vieton organo nereikalinga.

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNELIS

Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus lengvai galima angliai susikalbėti.

Žodynelis turi arti pustrčio šimto puslapių, pilno formato, parankus nešiotis kišeniu ir kiekvienam reikale naudotis.

Kaina 1 Doleris

"GARSAS," P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

THE QUESTION BOX

REV. A. J. S. & C. A. A.
(Permission Extension Magazine)

Can we be married? My father and my boy friend's father are half brothers.—S. D.

As children of half brothers, you and your boy friend are first cousins and related in the second degree of blood relationship. The law of the Church forbids the marriage of such persons, but if sufficient reason exist, a dispensation can be obtained from the bishop of the diocese. Application should be made through your local pastor.

Thirteen years ago a couple were married by a priest. The man had previously been married in the Church. His wife had disappeared for twenty years and was officially judged as dead. Five years after his second, apparently valid, marriage he read a notice of her death. What is the status of this second marriage?—Ill.

The marriage of the man whose wife was presumed to have been dead is termed a putative marriage—that is, one which has all the appearances of validity, but because of an unknown quality is not really valid. No moral fault attaches to innocent persons involved in such a marriage and they should have no remorse because of it. Their remarriage in the Church is advisable. This can be accomplished very quietly and without causing scandal.

I attempted marriage with a man who was previously married to a woman who, without his knowledge, was not free to marry. He obtained a civil annulment. Can we be married in the Church?—Calif.

You state that the first wife of your husband was not free to marry. Since the reason for this lack of freedom to contract marriage is not given, it is impossible to say whether he contracted a valid marriage with her. If this marriage was not valid, he would be free to marry you. The facts of this case can only be determined after careful investigation. Such investigation can be made only by

the matrimonial authorities of your diocese. You should lose no time in bringing it to the attention of the authorities.

I married a non-Catholic in the Church. Four years ago my husband and I separated and obtained a civil divorce. We subsequently realized our mistake and wish to be remarried. What is necessary?—W. Va.

Since you are already married in the sight of God a remarriage is not necessary. However, in order to fulfill the requirements of the civil law, a second civil ceremony is necessary. For this purpose another license must be obtained, and your local pastor will perform the ceremony merely for its civil aspects.

How many children did Adam and Eve have?—Calif.

The Scriptures do not give the exact number of the children of Adam and Eve. Three are named—Cain, Abel and Seth. The fifth chapter of Genesis indicates that Adam and Eve had many children. "...And the days of Adam, after he begot Seth, were eight hundred years; and he begot sons and daughters."

What books would you advise for the use of persons who are scrupulous?—Calif.

We recommend the following pamphlets: *Vain Fears*, 30 cents—Sentinel Press, 149 East 76th St., New York City; *Scruples*, 12 cents—International Truth Society, 407 Bergen St., Brooklyn, N. Y.; *Am I Scrupulous?*, 10 cents—The Queen's Work, 3742 West Pine Blvd., St. Louis, Mo.

PER SUKILIMĄ ŽUVO
4,000 ŽMONIŲ

Negalutinėjantis žinomis, visoje Lietuvoje kovoje prieš bolševikų okupantus per sukilimą žuvo apie 4,000 žmonių, įskaitant tuos, kuriuos bolševikai įtarė sukilėlių ir išžudė. Sužeistųjų esą apie 8,000 žmonių.

FRATERNALISM A BULWARK
OF DEMOCRACY

It has long been the belief of the editor of *The Fraternal Monitor* that the rank and file of the membership in the fraternal benefit societies, more especially the general public, know too little of the great work that has been done, and is being done, by the fraternal. That this thought is fully concurred in by the National Fraternal Congress of America is clearly indicated in its inauguration last year of a national publicity committee. At the request of the members of this committee, leaders in the fraternal cause have contributed articles for circulation in the journals of the society and the daily press that give special emphasis to these diversified activities.

Altogether too many look upon the fraternal societies as merely purveyors of life insurance. While it is true that the fraternal benefit societies are primarily engaged in the sale of legal reserve life insurance protection to men, women and children who qualify for its benefits, they perform far more than appears in the contract. Their various forms of contracts, to meet the diversified needs of all, their financial strength and guarantees of fulfillment, will stand favorable comparison with any life insurance policy written by the commercial or old-line companies. But here the comparison between fraternal and commercial companies ends.

Fraternal life insurance goes far beyond the cold, legal requirements to carry out the provisions of an insurance contract because, first of all, fraternal life insurance is "Insurance With A Heart". It is interested in protecting the individual, "even unto the least of these," just as much and to the same extent as it is in protecting the mass. Every individual member of every fraternal society has a voice in the management and affairs of that society, and is at all times urged to exercise that voice.

Fraternal life insurance exemplifies tolerance in that it is representative of all races, faiths and creeds in sponsoring the brotherhood of man for mutual protection and defense against adversity. In its international aspect it has advanced a closer relationship and mutual cooperation among the English-speaking people of the North American continent. Fraternal societies were among the first to provide for the material needs and education to the age of self-reliance for the orphans of its deceased members. These societies were engaged in social welfare work long before it became a governmental activity.

In an address before the New York Fraternal Congress, Superintendent of Insurance Louis H. Pink of New York State said: "Fraternal insurance has become a very important feature in the insurance pattern. The world is suffering from a loss of ideals and good faith, ruthlessness, dictatorship and dangers to individual liberty. The need for your principles was never keener. Make this need evident, for you have a greater responsibility than ever before. You can help in making a new start toward a better era."

Truer words were never spoken than "The need for your principles was never keener." And what are those fraternal principles? They are those of patriotism and loyalty to the country as exemplified in the ritualistic work of 100,000 lodges; they are inculcated in the minds of the youth of our land through better-citizenship programs purposely designed to awaken a deeper appreciation

and establish a better understanding of American ideals and the American way of living. Even the smallest of these societies provide educational programs for young men and women that they may be fitted to take their place among the leaders in science and industry.

Yes, the fraternal societies are engaged in selling life insurance, and that, in itself, constitutes an army that is ever awake, ever alert to defend the individual, the family and the home from the assaults of unforeseen adversity. But more than that, the fraternal societies through the education and training of its membership, united by the bonds of brotherhood, has built a bulwark of democracy that need fear no foes from within, and that will still stand invincible when dictators have become the forgotten, un-mourned incidents of history. (Reprint from *The Fraternal Monitor*, May, 1941).

FRIENDSHIP

Friendship is a broad institution. It is one of the few things, abstract or concrete, which touch and affect the whole man. It sheds light on the remotest situations concerning his everyday life. It enlightens him in respect to the vast reciprocal basis of amicable relations with his fellow man.

Friendship brings the whole world into closer relation with the individuals own hearthstone. Its brings humility, charity, and service to a common meeting ground; it brings understanding, service, and tolerance into practical use; while on the whole it never intrudes on any man's personal life.

Friendship expands one's sympathies as no other known factor in life. It broadens every man's viewpoint. It drives the chill of disinterestedness from the heart, and replaces it with a warm and mellow glow; which warms not only one person but everyone, with whom the friendly sort of person comes in contact. It magnifies the good and minimizes the bad in mankind.

Friendship is a magnificent river that runs through the troubled lands of all nations. This beautiful stream is constantly fed from the abundant and never-flowing springs of tolerance and understanding, aided by the shimmering tributaries of Faith and Hope.

Joseph R. Degutis

PALANGOS STOVYKLOS
VAIKAI IŠGELBĖTI

Kaip sykis karo įvakarės raudonieji Lietuvos valdovai pasiuntė beveik tūkstantį mokinių į komunistinę pionierių stovyklą Palangoje. Prasidėjus karui ir išsilakšėjus komunistiniams vaikų sielių nuodytojams, visi vaikai buvo išgelbėti. Apie tai Lietuvos Raudonasis Kryžius skelbia:

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus iniciatyva liepos 8 d. iš Palangos buvusios pionierių stovyklos atvežti į Kauną ir tėvams perduoti 424 ten stovyklavę vaikai. Palangos stovykloje dar liko apie 540 lietuvių tautybės vaikų. Jie yra rūpestingoje globoje, jiems teikiama maistas ir kita reikalinga pagalba. Dėl ten esančių savo vaikų likimo tėvai gali būti ramūs.

Likusieji vaikai irgi bus netrukus atvežti, nors transportas vykdomas gana lėtai, nes Lietuvos Raudonasis Kryžius šiuo metu turi tik vieną autobusą. Rūpinamasi ir kitose vasarvietėse stovyklavusiais ir karo užkluptais vaikais.

SPORTS

By: SAL. BEKAMPAS

WINS SWIM MEET

Johnny Macionis, former Yale and Olympic swimming star, won the Middle Atlantic A. U. senior 880-yard free style last week at Clemton Lake Park, N. J.

The blond speedster took an early lead and finished in 11 minutes, 10.2 seconds.

GUDAITIS GIVES LANSING FIRST BAT
TITLE THREAT

Outfielder "Toni" Gudaitis is the first Lansing player in years to challenge for the batting championship of the Michigan State League. He has only been in the league about ten weeks, but his hitting the ball well over .300 and seems set for a strong finish.

The Lansing player's record is full of slugging feats. He hit 34 homers in 1937 to lead the Canadian-American League. He socked the ball hard in Piedmont loop while playing with Durham a couple seasons past. Gudaitis had a trial fling in the Eastern wheel this year with Springfield but was released to Lansing.

COMPETES IN TENNIS
TOURNEY

The second annual Schuylkill county open tennis championship tournament, which was conducted during the week on the four clay courts of Lakewood Sports Center, had Billy Dorasavage of Pottsville as a participant. Billy won the Pennsylvania boy's net title back in 1936 and returned to defend his championship. The matches were sanctioned by U. S. L. T. A. and Middle States affiliate.

FIRST BASEMAN
SHELVED

Playing a great defensive game at the initial sack all season and with his club enjoying a hold on the top rung, First Baseman Bill Benevich of Tucson in the Arizona—Texas League, was rendered 'hors de combat' last week and was sent to the hospital with a stomach ailment. He was replaced by Lester Mulcahy, 16-year old rookie from Oakland, Cal.

HOLY TRINITY TO
INSTALL BOWLING
ALLEYS

That bowling will be on the "big time" this coming Fall in the Heights section of Wilkes-Barre, the committee on bowling of Holy Trinity Church are completing plans to remodel the adjacent church hall and install the hard pine alleys. Work is expected to begin in several weeks. When the job is finished, the new hall will have six bowling alleys.

From the standpoint of bowling, it will be pleasing news to many enthusiasts of the game to witness "big time" bowling during the winter months. Incidentally, three of Wyoming Valley's outstanding bowlers namely John "Skipper" Skiptunas and the Kisloski brothers, Pete and Tony, are members of Holy Trinity Church. There should be a vast bowling audience up on the Heights once the alleys get underway.

NO TIME FOR ATHLETIC
ACTIVITIES

Since he entered Penn State College last Fall, Ben Skurkis of Wilkes-Barre, finds college life different than in his high school days. While at GAR high, Ben was on the boxing team and performed on the grid-iron but since he is major-

ing engineering—and they being in demand, Ben has little time left for the athletic activities since the studies take up his time. He is an excellent swimmer.

McCOSKY KEEPS
HITTING 'EM

Although his team is in the second division in hitting and the percentage column of wins and losses, it is one feat for Barney McCosky to keep way up 'there' in the bingle department. The slugging outfielder of the Detroit Tigers has a comfortable mark of .327. He is in the ninth spot among the American League batsmen.

SAINT CASIMIR'S
LITHUANIAN HNS
QUOIT LEAGUE

Pittston, Pa.—At mid-season, three teams, Keen's Cafe, Grablick's Dairy and Kizis' Undertakers, are tied for first place in the St. Casimir's Lithuanian HNS Quoit League, with 10 wins and 6 losses each. Bill Griestraitis is the leading individual quoter with a percentage of .576 for 22 games played, followed by Joe Yonakas with a proficiency percentage of .562 for 26 games played.

	Won	Lost
1. Keen's Cafe	10	6
2. Grablick's Dairy	10	6
3. Kizis' Undertakers	10	6
4. The Bottlers	9	7
5. Banos' Cafe	8	8
6. Kizis and Latonick	7	9
7. Katkowski Insurance	7	9
8. Benny's Market	3	13

BOLŠEVIKAI NUŽUDĖ
DAIL. EIDUKEVIČIŲ

Besitraukdami bolševikai be jokios priežasties nužudė dailininką tapytoją Vladą Eidukevičių, kuris gyveno Linksmadvaryje, Alekse. Bolševikai iš pasaulio sužiedė jį ir nuo tos sunkios žaizdos jis mirė.

Dailininkas Vladas Eidukevičius gimė Kaune 1891 m. rugsėjo 9 d. Mokėsi Rygos realinėje mokykloje, studijavo Rygos dailės mokykloje, vėliau mokėsi meno (tapybos) Muencheno akademijoje. Šiaip jis buvo daug pasaulio matęs žmogus, nes jis studijų reikalaus apvažinėjo Vokietiją, Italiją, Prancūziją, Šveicariją, Švediją ir kitas valstybes. Kaip dailininkas Vl. Eidukevičius buvo gana produktyvus: jis yra sukūręs daug originalių paveikslų, kurių dalis yra Kauno dailės muziejuje, o taip pat Vilniaus muziejuje, Vilniaus rašytojų ir menininkų klube. Dalis jo kūrinių liko Lietuvos dailininkų sąjungoje ir jo privačiame bute.

PANAIKINTI TEATRAI

Elta skelbia: nuo 1941 m. liepos 1 d. panaikinti šie teatrai: Kauno muzikinės komedijos, Kauno žydų dramos, Vilniaus lenkų muzikinės komedijos, Vilniaus jaunojo žiūrovo, Vilniaus žydų dramos, Vilniaus lėlių, o taip pat ir valstybinis cirkas.

Lietuvoje pradėjo veikti bolševikų sulikviduoti žemės ūkio, o taip pat Prakybos, Pramonės ir Amatų Rūmai. Jie tvarkosi istatymais, galiojusiems iki bolševikų okupacijos. Žemės ūkio Rūmai pradėjo vėl leisti ūkininkų pamėgtąjį ir bolševikų uždarytąjį savaitraštį "Ūkininko Patarėjas". Ji redaguoja žurnalistas A. Rimydis.

PRIEBOLŠEVIKISKI
ANEKDOTAI

Lietuvos laikraščiuose randa-me visų eilę anekdotų, sukurtų prieš bolševikų okupantus:

Dėkui Stalinui

— Gražus oras šiandien, dėkui Dievui,—sako vieno "tarybinio ūkio" darbininkas kitam darbininkui.

— Dabar taip negalima, dabar reikia sakyti "dėkui Stalinui", atšako antrasis.

— Bet kai Stalino nebebus, kaip tada reikės sakyti?

— O tada tai galės sakyti "dėkui Dievui".

Mūsų Kolchozninkai

Vilniuje, prie bazilikos, eilėmis susėdę, prašo išmaldos lenkų palikti ubagai. Iš stoties traukia iš "tėvynės gilumos" atvykusios raudonarmėčių šeimos su vaikais. Vienas vaikas, pamatęs elgetas, staiga džiaugdamasis ima šokinėti ir šaukti: — Mama, mama, ir mūsų kolchozninkai jau atvykę...

Vištos Testamentas

Ivedus išdribo normas ir paskelbus dar spartesnį stachanovinį darbą, Kauno miesto sode rasta pasikorusi višta, palikusi šį testamentą: "Negalėdama išpildyti skirtos man normos—per šešias dienas padėti septyniš kiaušinius, pasikariu. Šešis padėtus kiaušinius skiriu badaujantiems vaikams, o septyntąjį, kurį už mane pažadėjo padėti gaidys, įgalioju atsiimti darbo normuotojų ir stachanovinio sąjūdių vadovams su dr. Stalinu priešakyje. Kaunietė višta, kilusi iš rodlišlandų."

Apie Staliną ir Kiaulę

Siaurajame traukinėlyje nuo Šiaulių į Biržus važiuoja du jauni vyrukai ir tarp savęs kalbasi. Prieš juos suole sėdi žydas. Pirmasis vyrukas, palinkęs prie antrojo ausies, tyliai klausia:

— Ar tu žinai, koks skirtumas tarp Stalino ir kiaulės? Nugirdo priešakyje sėdėjęs žydas ir grasindamas ėmė rėkti:

— Ui, ką tu pasakei, koks skirtumas tarp Stalino ir kiaulės?..

Klausęs vyrukas, norėdamas žydu nusikratyti ir kiek sunerimęs, mojuodamas rankomis, išgastingu balsu žydo pusėn greit sušvokštė:

— Jokio skirtumo, jokio skirtumo. Žydas nurimsta, o abu vyrukai laimingai pasiekia Biržus.

Milžiniškas Tankas

Susitinka du tarybiniai piliečiai.

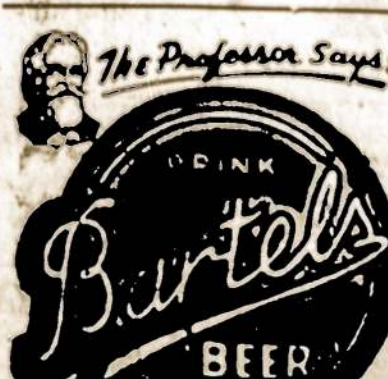
— Ar matei milžinišką sovietinį tanką su 41 igulos nariu?

— Ne, kaip jis atrodo?

— Puikiai. 20 igulos narių ji traukia, 20 stumia, o vienas sėdi viduje ir keikiasi.

PROF. A. VOLDEMARO
LIKIMAS NEŽINOMAS

Kai kuriuose Europos laikraščiuose buvo įdėta žinia, kad iš Kauno kalamio išlaisvintas prof. A. Volde-maras. Iš privatinų šaltinių patirta, kad ši žinia neatitinka tikrovės. Paliu-suotas yra ne prof. Volde-maras, o jo pusbrolis. Apie prof. Volde-maro likimą žinių neturima. Savo laiku buvo gauta žinių, kad jis bolševikų esąs išvežtas Maskolijon.

"THERE IS NONE BETTER"

NAUJI TEATRUI
VEIKALAITIK KĄ IŠEJO IS SPAUDOS, NAUJI KUN.
J. K. MILIAUSKO VEIKALAI SCENAI

Dainų ir Juokų Jomarkas

Farsas viename akte. Veikalus kupinas rinkinių juokų, nepaprastų špou ir žaizdančių dainų. Vaidinamas gyvyje ir begalo juokingas. Vaidina septyniolika asmenų, priartiant vyrų chorui. Užima visą valandą suvaldinę. Kaina 40c; imant nemokiam kai 4 egzempliorius—25c.

Komedijos

1. Ponas Tūzas ir Ponas Arbūzas. Trumpas, bet labai juokingas veikalelis, atvaizduojantis šiu laikų keltančių pavidavę gudruma, kuriame kartais būna klaidų. Suvaldinamas 1 penkiolika minučių. Vaidiname dalyvaus trys asmenys.

2. Abraomas ir Raulas. Šis žydu scenoje visuomet yra juoku. Šis dialogas yra nepaprastai juokingas. Suvaldin-ti užima septyniolika minučių.

3. Suprانداس ir Jo Gengs. Veikalelis atvaizduoja du aktyvius darbininkus tipus. Jų "dabur" scenoje, tai tikrai reiklia kvatoti. Suvaldinai galima 1 dešimt minučių. Vaidina trys asmenys.

Visos trys komedijos išpausdinti vienoj knygtelėj. Kaina 35c; imant nemokiam kai 4 egzempliorius—25c.

Amerikos Kaimo Mokykla

Farsas viename akte. Tai veikalus pilnas pakenkusių juokų, gyvų dainų ir netikėtų špou. Nuo pat veikalo pradžios iki pabaigos tik juokas, juokas ir juokas. Tokia mokykla testuoda tik padidėlio vaiko vaizduotę, todėl ir vaidina ai veikala farsu. Vaidinamas užima visą valandą. Vaidintojų septyniolika. Kaina 45c; imant nemokiam kai 4 egzempliorius—30c.

Vieni viršvardinti veikalus rašė "Garsas" Adminis-tracjof.

"GARSAS" ADMINISTRACIJA

73 E. South St., P. O. Box 34, Wilkes-Barre, Penna.

DALYVAUKIM KETVIRTOS APSKRITIES ISVAZIAVIME

Rugpiucio Aug. 17, 1941 ROCKY GLEN PARK

**BUS ĮDOMI PROGRAMA. KALBĖS SUSIVIENYMO
PREZIDENTAS L. ŠIMUTIS, SENATORIUS
R. M. MILLER IR KITI**

**PROGRAMOS VEDEJU BUS PAGARSEJĘS RADIO PRANEŠĖJAS
JUOZAS BULEVIČIUS IŠ NEW YORKO**

LRKSA 4-tos APSKRITIES ISVAZIAVIMO RINKLIAVOS KOMISIJOS NARIAI

PRANAS JUREVIČIUS,
LRKSA 4-tos apskrities pirmi-
ninkas, rugpiucio 17-tos išva-
žiavimo rengėjų komiteto pirm-
sėdis.

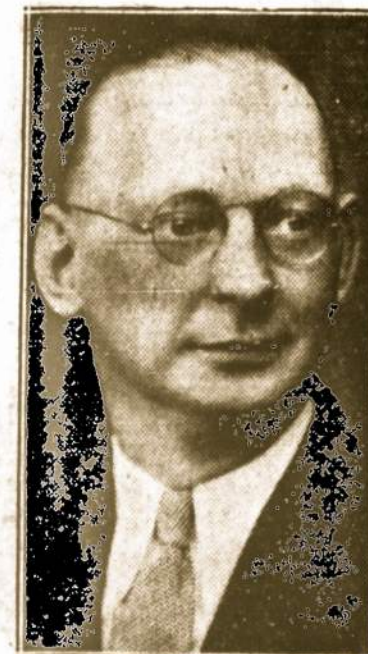
VINCAS T. KVETKAS,
LRKSA Sekretorius, 4-tos ap-
skrities išvažiavimo programos
ir presos komisijų narys.

DR. IGNAS STADULIS,
6 kuopos narys (Breslau), me-
tinio 4-tos apskrities išvažiavi-
mo priėmimo komisijos narys.

ADV. F. JUSKAUSKAS,
Kingston, Pa., 34 kuopos na-
rys, nuosirdus Susivienymo rė-
mėjas ir darbuotojas.

DR. W. A. SPELLYNG,
83 kp. narys, Scranton, Pa.,
4-tos apskrities išvažiavimo pi-
ėmimo komisijos narys.

L. G. LATONICK,
183 kuopos narys, įžymus vei-
kėjas ir Pittston'o biuričius
(su Kiziu užlaiko draubūčių
krautuve), buvęs Kiwanis Club
prezidentas.

LEONAS ŠEPORAITIS,
LRKSA 7 kuopos narys, Pitts-
ton, žinomas biuričius, L. R.
K. S. A. 4-tos apskrities išva-
žiavimo priėmimo komisijos na-
rys.

SUVAZINĖJO 4 METŲ VAIKUTĮ

Rugpiucio 7-ąją pienos kompa-
nijos trokas suvažinėjo 4 metų
amžiaus vaiką William Hunt,
gyv. 134 Grebe Ave., Wilkes-
Barre. Vežant ligoninėn vaikas
mirs. Šoferis Ignatius E.
Covitz iš Lee Park šako nepa-
stebėjo, kad vaikas randasi prie

jo mašinos. Tik kuomet ratas
perėjo vaiko kūną jis pastebėjo,
kas atsitiko.

LANKESI

Trečiadienį, rugpiucio 6-tą,
lankėsi Susivienymo veteranas,
4 kuopos narys P. T. Križanau-
skas iš Shenandoah, Pa.

ADV. JONAS S. LOPATTO,
LRKSA legalis patarėjas, 4-tos
apskrities išvažiavimo rinklia-
vos komisijos narys, žinomas
tautos veikėjas.

ANDRIUS C. KIZIS,
LRKSA 183-čios kuopos na-
rys, Pittston, bankininkas, 4-tos ap-
skrities išvažiavimo rinkliavos
komisijos narys.

WALTER A. MARGIE,
7-tos kuopos narys, Pittston,
bankininkas, 4-tos apskrities iš-
važiavimo rinkliavos komisijos
narys.

Kas tik nori linksmai
praleisti dieną, pasimatyt su
savo draugais ir pažista-
mais, išgirst puikią progra-
mą, **sekmadienį, rugpiucio
17-tą, visi vykite į gražųjį
Rocky Glen parką.**

Tą dieną Rocky Glen
parke bus didžiulis LRKSA
4-tos apskrities išvažiavi-
mas.

Bus įdomi programa, ku-
riai vadovaus populiarius
radio pranešėjas (anounce-
ris) Juozas Boley (Bulevi-
čius) iš New Yorko.

Kalbės žinomas oratorius
LRKSA Prezidentas, dien-
raščio "Draugo" redaktori-
us Leonas Šimutis iš
Chicagos; Pennsylvania val-
stijos senatorius Robert M.
Miller ir kiti.

Programa prasidės parko
svetainėje 3-čią valandą po
pietų.

Programą atidarys rengė-
jų komiteto pirmininkas, 4-tos
apskrities pirmininkas Pr.
Jurevičius ir pristatys vedė-
ją J. Bulevičių.

Turint omenyje bolševikų

ir karo nuteriotą Lietuvą,
nepasilikime kurti į savo
brolių šauksmą pagalbos.
Bolševikai tūkstančius mū-
sų brolių ir seserų išžudė,
tūkstančius paliko sužeistų;
jie išdegino Lietuvos miestus,
miestelius ir kaimus ir
ką tik sugriebė išsigabeno į
savo matušką Rusiją. Lie-
tuvoje trūksta maisto, dra-
bužių ir medikamentų
(vaistų) gelbėjimui žmonių
gyvybių. Taigi tą dieną
padarysime rinkliavą bai-
siai nukankintos Lietuvos
žmonių šelpimui. Į rinklia-
vos komisiją sutiko įeiti ži-
nomi mūsų veikėjai ir biz-
nieriai, būtent: kun. J. Ka-
sakaitis, adv. J. S. Lopatto,
bankininkas Andrius C. Ki-
zis, Walter A. Margie ir J.
Boson (Basanavičius). Pra-
šome kiekvieną, pagal savo
išgalės, tą dieną prisidėti
auka savo brolių ir seserų
šelpimui.

Rengėjai savo standose
turės gerų užkandžių ir gė-
rimų.

Įžanga į parką veltui, tik

už mašinų pastatymą reiks
užsimokėti 25c.

Kurie savo mašinų netu-
rite, naudokitės patogiu ir
pigiu Laurel Line geležin-
kelio patarnavimu. Imkite
antsyk round trip, bus be-
veik dvigubai pigiau. Pri-
veža prie pat parko.

Išvažiavime bus svečių iš
artimų ir tolimų kolonijų.
Štai žinoma Forest City
veikėja Kazimiera Šlamiė-
nė praneša, kad daugelis iš
ten rengiasi važiuot.

Visi žino, kad Rocky
Glen parkas yra gera vieta
pasilinksmiti. Čia yra vi-
sokių įtaisymų, visokių fo-
nių dėl augusių jaunimo ir
vaikų. Vaziuokite visi ir
turėkite "good time".

Garbės svečiai: Msgr. J.
V. Miliauskas, kun. J. Ka-
sakaitis, kun. J. K. Miliaus-
kas, kun. J. V. Inčiūra, kun.
Ant. J. Sinkevičius, kun. J.
Šupšinskas, kun. A. Ežers-
kis, kun. V. Nanorta, kun.
J. Kundreckas, kun. V.
Šimkonis, kun. J. Boll, kun.
V. Kupstas, kun. A. Zu-

DR. J. M. HOSKER,
Pittston'o dantistas, LRKSA
222 kuopos narys, 4-tos ap-
skrities išvažiavimo priėmimo
komisijos narys, jaunos kartos
veikėjas.

EDVINAS JASAITIS,
LRKSA 4-tos apskrities išdo-
globėjas, rugpiucio 17-tos iš-
važiavimo programos ir refresh-
mentų komisijų narys.

DR. V. KRIKŠČIONAS,
30 kp. narys, Scranton, Pa.,
buvęs Susiv. Vyriausias Dak-
tas Kvotėjas, 4-tos apskrities
išvažiavimo priėmimo komi-
sijos narys.

kauskas, kun. J. Valūnas,
kun. J. Savulis, kun. J. A.
Andriuska, kun. M. Ožalas,
kun. J. J. Tribondis.

**Generalinis išvažiavimo
komitetas:** P. Jurevičius, V.
Leliokas, P. V. Zdanavičius,
J. Masonis, J. Batvinskas,
E. Jasaitis, M. Zušus, P.
Karašauskas, V. T. Kvet-
kas, J. Joneika.

Programos komisija: V.
T. Kvetkas, J. Joneika ir
Ed. Jasaitis.

Presos komisija: V. T.
Kvetkas, J. Joneika, M. Zu-
šus, P. V. Zdanavičius, P.
Katilius.

Rinkliavos komisija: kun.
J. Kasakaitis, Andrius Ki-
zis, Walter A. Margie iš
Pittston; adv. Jonas S. Lo-
patto iš Wilkes-Barre ir J.
A. Boson iš Edwardsville.

Priėmimo komisija: dr.
W. Kriksčionas, J. Stepō-
natskas, dr. W. A. Spel-
lyng, P. Putirskas iš Scrant-
on; J. Seniūnas iš Duryga;
dr. B. S. Androsky, S. Ma-
rozės, L. Šeporaitis, dr. J.
M. Hosker, S. Grablick, L.
tiejūnas, M. A. Uter iš Lu-
zerne; dr. A. W. Lish, J.
Latonick iš Pittston; M. Mo-
venslauskas, dr. L. A. Ran-
savage iš Edwardsville;
adv. P. G. Juskauskas, J.
B. Šaliūnas iš Kingston; F.
G. Reckus, J. Stulgaitis iš
Wilkes-Barre; dr. I. M. Sta-
dulis iš Breslau; adv. J. Na-
norta iš Nanticoke.

Refreshmentų komisija:
Pr. Jurevičius, J. Joneika,
Ed. Jasaitis.

Standų menadžeriai: N. 1
—Luzerne—P. V. Zdanavi-
čius; Nr. 2—Pittston—Edv.
Jasaitis, Nr. 3—Kingston—
V. Leliokas, Nr. 4—Wilkes-
Barre—J. Batvinskas.

Iki pasimatymo rugpiucio
17-tą!

Rengimo Komitetas

TRAGINGA JUOZO MARCINKAUS MIRTIS

Rugpiucio 6-tą atrado mirusį
nuo šautuvo kulkos Juozą Mar-
cinką, gyv. 52 Union St., In-
kerman. Po jo lavonu atrado
gulintį šautuvą.

MIRE

**A. A. ROZĖ LAUKEVICI-
NE,** 52 metų, gyv. 78 Court-
right St., Pringle, mirė rugpiu-
čio 10, palaidota ketvirtadienį,
rugpiucio 14-tą iš Sv. Marijos
bažnyčios parapijos kapuose.
Pringle. Paliko žmoną vyra, 4
vaikus — Aleksandra, Mrs. J.
Pearl, Antaną ir Frances, bro-
liu Andrių Jankų ir 4 anūkus.

**A. A. ELENA SAKADELS-
KAITE,** gyv. 53 Brown Street,
Wilkes-Barre, mirė rugpiucio
4-tą, palaidota rugpiucio 7-tą iš
Sugar Notch Sv. Petro ir Po-
vilo bažnyčios parapijos kapuo-
se. Gedulo mirties laikė kun. V.
Šimkonis asistuojant kun. A. E-
žerskiui ir kun. J. Šupšinskiui.

A. A. PR. VIDRINSKIENE,
tyk. 298 E. South St. Wilkes-
Barre, palaidota rugpiucio 9-tą
iš Sv. Trejybės bažnyčios pa-
rapijos kapuose.

LRKSA 17-TOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

Dėl Ketvirtos Apskrities iš-
važiavimo mūsų kuopos susirin-
kimas įvyks anksčiau, tuo po
9-tos valandos Sv. Mišių. Visi
nariai prašomi įsidėmėti susirin-
kimo laiką. Atlaikę anksčiau
susirinkimą, visi vyksime į iš-
važiavimą.

J. Batvinskas, pirm.

LUZERNE

LRKSA 28-TOS KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

Iš priekšties LRKSA 4-tos
Penna apskrities išvažiavimo,
kuris bus sekmadienį, rugpiu-
čio 17, mūsų kuopos susirinki-
mas perkeltas į rugpiucio 24-tą.
Duoklės bus priimamos nuo
11-tos valandos ryto. Visi na-
riai kviečiami atsilankyti ir už-
simokėti savo duokles.
P. V. Zdanavičius, rašt.

PITTSTON

METINIS SV. VARDO DRAUGIJOS ISVA- ZIAVIMAS

Metinis Sv. Vardo draugijos,
gyvuojančios Sv. Kazimiero pa-
rapijoj, Pittston, išvažiavimas
bus sekmadienį, rugpiucio 31 d.
Mačiutos Riverside Farm. Tiki-
masi gausių svečių Narių,
kurie dar neužsirezervavo vietų,
prašomi nedelsiant tai padaryti,
nes jau registravimuisi beliko
tik du sekmadieniai. Registruo-
tis galima pas šiuos išvažiavimo
rengimo komisijos narius: G.
Laukaitis, pirmininkas, W. Grie-
štaraitis, E. Jasaitis, C. Molesky,
G. Žukauskas, W. Senuta, J.
Vyšniauskas, P. Kizis, J. Ma-
ceina, M. Ambrozaitis, F. Sa-
vickas, L. Bucevičius, W. Gri-
čionis, A. Dambrauskas, D. Ze-
lonis.

MIRĖ MYKOLAS OBRAITIS

Rugpiucio 6-tą Chicagoje mi-
rė Wyming Klionui gerai ži-
nomas biznieričius, buvusio L. R. K.
S. A. Daktaro Kvotėjo dr. Vali-
baus žmonos tėvas Mykolas Ob-
raitis, 78 metų amžiaus.

Velionis virš 30 metų Ed-
wardsvillėje užlaikė užėgą, 14
metų atgal išsikraustė Chica-
go, kur mirė ir palaidotas.

Iš Lietuvos M. Obraitis atvy-
ko būdamas 24 metų amžiaus,
1938 m. birželio mėnesį mirė jo
50 metų vedybinio gyvenimo ju-
biliųjį.

Paliko žmoną Marijoną, duk-
terį vienuolę—seserį Maria Do-
lorosa Sv. Kazimiero vienuolė-
nės, Chicagoje; dukterį daktarę
Kostanciją Obraitytę—Mastaus-
kienę, Chicagoje; dukteris Mrs.
A. J. Valibus, Edwardsville; bro-
li Joną Hanover, Pa., seserį
Mrs. E. Gilbert, Wilkes-Barre
ir Mrs. F. Swagon, Glen Lyon;
ir 5 anūkus.

Iškilmingos laidotuvės įvyko
sekmadienį, rugpiucio 11-tą iš
Gimimo Panelės Sv. parapijos
bažnyčios. Palaidotas Sv. Ka-
zimiero parapijos kapuose.

Velionis buvo įžymus lietuvių
draugijai ir tautos reikalų rė-
mėjas.

Te išlis jo siela Viešpaty!

ANTHONY M. ZABIEGALSKI
N. 1711 N. 17th St., Nanticoke, Pa.
Demokratų Kandidatas į
JURY COMMISSIONER
Ballote No. 9-c
Nusakyta Savininkas ir Taksų Mokėtojas
NATIONAL BERNSEIDERS BALSAS IR PARAMA